

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 35. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 19. maj 2022

Tidspunkt: Kl. 12.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jens Joel (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Lisbeth Bech-Nielsen (SF), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Alex Ahrendtsen (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Minister for fødevarer, landbrug og fiskeri Rasmus Prehn, erhvervsminister Simon Kollerup, deputation fra Historiske Huse repræsenteret ved Birthe luel og Amal Ashur samt deputation repræsenteret ved Uffe Hvidkær.

Ulla Tørnæs fungerede som formand fra punkt 3.

Punkt 1. Modtagelse af deputationer ved:

a) Historiske Huse vedr. EU's nye bygningsdirektiv

KOM (2021) 0802

KOM (2021) 0802 – bilag 3 (henvendelse af 17/5-22 fra Historiske Huse vedr. EU's bygningsdirektiv)

Historiske Huse

Direktør Birthe luel

Kommunikationsansvarlig Amal Ashur

Birthe luel (Historiske Huse): Historisk Huse er en fællesbetegnelse for de to foreninger for private ejere af fredede og bevaringsværdige bygninger, Bygnings Frednings Foreningen BYFO og Foreningen Bevaringsværdige Bygninger.

Vi er her i dag for at gøre jer opmærksomme på, at en stor del af Danmarks og Europas bevaringsværdige bygninger vil være truede, hvis udkastet til EU's ny bygningsdirektiv gennemføres.

Hvis direktivets minimumskrav til energicertificeringsmål skal implementeres i medlemslandene, skal bygningerne isoleres. Den nemmeste og billigste måde at isolere på er udvendig isolering. Derfor er vi nervøse for, at en stor del af bygningskulturen forsvinder bag isolering. Forestil jer, hvad der vil ske med bygningerne, hvis de bliver pakket ind i isolering.

I direktivets artikel 5, stk. 2 foreslås en undtagelsesbestemmelse for officielt beskyttede bygninger. Kun ca. 4.000 ejendomme er beskyttet af bygningsfredningsloven. Mange tror, at bevaringsværdige bygninger også er officielt beskyttede, når de er registreret i et kommuneatlas eller en kommuneplan, men det er de ikke. Først når bevaringsværdige bygninger er omfattet af en lokalplan med bevaringsbestemmelser eller udpeget af kulturministeren, er de officielt beskyttede. Langt under halvdelen af Danmark er dækket af lokalplaner med bevaringsbestemmelser – og meget få områder i det åbne land.

Vi ved ikke, hvor mange bevaringsværdige bygninger vi har, men tidligere anslog man, at antallet af bygninger med høj bevaringsværdi lå på ca. 125.000 bygninger, som er opført før 1940. I dag mener man, at mange bygninger opført i perioden 1940 til 1970 også er bevaringsværdige. Så i alt bliver det til ganske mange. Vi antager, at under halvdelen af vores bevaringsværdige bygninger med høj bevaringsværdi er officielt beskyttet. I resten af Europa står det endnu værre til, ikke mindst når vi kigger mod øst og mod syd.

Direktivets undtagelsesbestemmelse redder alt for få bevaringsværdige bygninger. Nogle bevaringsværdige bygninger har måske ikke stor arkitektonisk og historisk værdi i sig selv, men kan være meget værdifulde for et samlet bygningskulturelt udtryk.

Hvis undtagelsesbestemmelsen ikke bredes mere ud og direktivet vedtages med sin nuværende ordlyd, er vi bekymrede for, at der ved implementeringen af direktivet i dansk bygningsreglement ikke indarbejdes undtagelsesregler for de ubeskyttede bevaringsværdige bygninger. Vi har ikke erfaring med, at man i Danmark underimplementerer EU-direktiver. Når vi frygter, at bygningerne forsvinder bag udvendig isolering, er det, fordi den isoleringsform er den billigste og den nemmeste.

Dyr energi og statens incitamenter til udvendig isolering, som vi allerede nu ser i f.eks. den meget populære bygningspulje, betyder, at ejerne vil søge at få bygningerne udvendigt isoleret, og dermed forsvinder vores kulturarv.

Vi mener, at man i højere grad skal fokusere på de enkelte bygningers livscyklusanalyser, hvor vi ved, at mange bevaringsværdige bygninger står stærkt. Vi er dog stadig enige i, at ejere af både fredede og bevaringsværdige bygninger også skal forsøge at nedbringe CO₂-udledningen mest muligt, men det må gøres indefra med isolering af tag, isætning af forsatsrunder, isolering af etageadskillelser, tætning af døre og indvendig anvendelse af nye isoleringsmaterialer til ydervæggene – brugt med omtanke kan det anvendes mange steder.

Vi tror, det kan blive svært at ændre formuleringen af direktivets undtagelsesbestemmelse. Der er trods alt 20 lande, der skal tages i ed. Men vi opfordrer udvalget til at hjælpe os med, at udtrykket bliver defineret i direktivets artikel 2, hvor andre udtryk også er defineret. Vi foreslår, at udtrykket defineres som: bygninger, som er officielt udpegede og/eller beskyttede, eller som medlemslandene hver især vurderer som vigtige at bevare.

Med denne bredere definition giver vi mulighed for, at bygninger over hele Europa, som endnu ikke er udpegede eller beskyttede, men som har væsentlig bevaringsværdi, kan omfattes af undtagelsesbestemmelsen, så længe bygningerne af de enkelte medlemslande vurderes som væsentlige.

Vi er enige i, at nedbringelsen af CO₂-udledning er en vigtig sag, men vores kulturarv må ikke ofres i bestræbelsen på at opnå klimamålene, bare fordi man glemte at tænke sig om eller fik anvendt en for snæver formulering i bygningsdirektivet. Derfor skal den defineres i direktivet, så der ikke er tvivl om, hvad den dækker.

Jeg afslutter med at vise et billede fra indgangspartiet til en smuk ejendom, hvor man tydeligt ser, hvad der foregår. Bygningen bliver pakket ind i rockwool, og det mangler nu kun lige at blive pudset over. Den fine risalit over indgangspartiet ved man ikke rigtig, hvad man skal gøre ved, så den bliver nok skåret af.

Alex Ahrendtsen (DF): Tak for, at I kom, og tak for et aldeles glimrende lille oplæg. Jeg er enig i, at vi bliver nødt til at få defineret, hvad det egentlig betyder, når de skriver, hvad de skriver i direktivet. Vi har været i kontakt med hinanden, og vi har stillet spørgsmål til ministeren. Ministeriet siger, at der ikke er de store problemer, at alle vore huse er beskyttede. Hvad er dit svar til det?

Birthe Iuel (Historiske Huse): Problemet er netop, at jeg har korresponderet med Indenrigs- og Boligministeriet, og de skriver, at jeg ikke behøver være nervøs, fordi alle fredede og bevaringsværdige bygninger i Danmark jo er beskyttede. De viser, at de ikke er klar over, at det rent faktisk kun gælder bygninger, som er omfattet af en bevarende lokalplan, eller som er udpeget af ministeren, hvilket kun 100 bygninger er. Alle de andre er ikke beskyttede, selv om de er udpegede. Det er en udbredt misforståelse.

Katarina Ammitzbøll (KF): Tak, fordi I tager denne sag op. Jeg forstår jer sådan, at bygningsdirektivet skal fortsætte med at være den drivende kraft i lovgivningen. Vi skal øge energieffektivisering uden at ændre på de bevaringsværdige huses udseende. Mangler der efter jeres mening noget i bygningsdirektivet? I har ret i, at vi er gode til at implementere direktiver fra EU. Vi plejer ikke at underimplementere, så det kan give nogle vanskeligheder. Samtidig har vi krav om, at vi skal til at spare på energien. Mangler der løsninger på energieffektiviseringsområdet for bevaringsværdige bygninger?

Birthe Iuel (Historiske Huse): Vi er alle sammen enige om, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at nedbringe CO₂, og det gør man bl.a. ved at spare på energien. Her har vi bare noget kulturarv, som vi skal passe på. Det må ikke ryge i svinget i bestræbelserne på at få nedbragt CO₂-udledningen. Derfor skal der være en undtagelsesbestemmelse, som er så bred, at man får mulighed for at beskytte alle værdifulde, bevaringsværdige bygninger i hele Europa og sige, at man ikke kan isolere udvendigt, isolér indvendigt i stedet. Det er det, der er så vigtigt. Før vi ser os om, har vi jo alligevel fundet noget alternativ energi, som gør, at vi om 20-30 år måske vil ærgre os over, at vi var for hurtige til at få ødelagt vores kulturarv.

Ulla Tørnæs (V): Mange tak, for at komme herind, og tak for at pege på en super relevant problemstilling, som faktisk er ny for mig. Jeg har ikke været opmærksom på det i så detaljeret grad, som det beskrives.

Det blev nævnt undervejs, at ministeriet afviser jeres argumentation. Med hvilke argumenter afviser ministeren og ministeriet, at der er en udfordring?

Birthe Iuel (Historiske Huse): I brevet, vi har modtaget fra ministeriet, står der, at vi ikke behøver være så nervøse, fordi undtagelsesbestemmelsen i det nuværende direktiv omfatter alle beva-

ringsværdige og fredede bygninger. Det er en generel opfattelse, men den er forkert. Det er måske også temmelig kompliceret, og det er en meget lille niche, som måske kun de færreste får dykket ordentligt ned i. Men det forholder sig sådan, at det kun gælder bygninger, der er omfattet af en bevarende lokalplan.

Man kunne spørge: Handler det ikke bare om at få alle kommuner til at lave bevarende lokalplaner i en fart? Vi har forsøgt de sidste 20 år. Vi får dem ikke til det. Dels er det dyrt at lave bevarende lokalplaner, dels er der mange kommuner, som ikke bryder sig om at få lagt det bånd på sig, som en bevarende lokalplan er. Så det har jeg efterhånden opgivet.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Tusind tak skal I have. Skal vi ikke prøve at stille nogle opfølgende spørgsmål til ministeriet? Alex Ahrendtsen har stillet nogle, men jeg synes, vi skal prøve at udfordre dem mere specifikt med lokalplaner. Vi stiller uddybende spørgsmål til ministeren på vegne af udvalget.

Hvis jeres materiale er tilgængeligt, kan vi også bruge lejligheden til at rette henvendelse til vores kolleger i Europa-Parlamentet. Vi ved, at Morten Helveg følger sagen. Jeg går ud fra, I har haft drøftelser med Morten Helveg, ellers vil jeg anbefale, at I gør det. Vi sørger i hvert fald for at orientere dem om sagen.

Birthe Iuel (Historiske Huse): Jeg har sendt en tekst til jer, som jeg også sendte videre til Pernille Weiss, men jeg kunne også godt sende det til Morten Helveg.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Det er så fint, at Pernille Weiss har fået det, men så vidt jeg husker, har Morten Helveg også en rolle at spille i sagen. Vi kan også godt sørge for at orientere europaparlamentsmedlemmerne generelt om jeres besøg.

Tusind tak skal I have. Det var meget nyttigt.

b) Uffe Hvidkær vedr. Konferencen om Europas fremtid KOM (2020) 0027

Uffe Hvidkær

Uffe Hvidkær: Jeg er stifter af borgertænkertanken Europe Dialogue og bestyrelsesmedlem af FN-forbundet Fyn. Jeg er glad og taknemmelig for denne mulighed, fordi jeg har faktisk arbejdet med Konferencen om Europas fremtid hver eneste dag i halvandet år. Jeg har en masse erfaringer og udfordringer, som jeg gerne vil dele med jer.

Nogle gange kan man lære meget af at starte helt fra bunden – uden opskrift, uden penge, uden store forudsætninger. Det gjorde jeg i august 2018, da jeg deltog i et arrangement på den svenske ambassade i København med organisationen Nyt Europa sammen med min søn. Vi blev begge meget engagerede i det europæiske miljø, og min søn blev senere ansat i Europa-Parlamentets besøgsafdeling. Siden da har jeg arbejdet med EU i stigende grad. Jeg var aktiv omkring europaparlamentsvalget i 2019, så jeg har fulgt EU i hele denne valgperiode. Jeg lavede et projekt kaldet »Dialog på Tværs af Grænser« efter en studietur til Ukraine, Kosovo og Bruxelles. Det skrev jeg også en bog om.

På et tidspunkt hørte jeg Ursula von der Leyen omtale Konferencen om Europas fremtid, og jeg fik armene op og tænkte, det skal jeg bare være med i. Det synes jeg var en rigtig, rigtig god nyhed. Men hvordan gør man det som borger uden det helt store grundlag for det? Så oprettede jeg borgertænkertanken Europe Dialogue omkring 1. januar 2021. Vi er en international borgertænkertank med 276 medlemmer. Det senest indmeldte medlem er fra Etiopien. Vi er fra mere end 50 lande, og vi udfører bl.a. daglig international folkeoplysning. Jeg læser Politico hver dag og deler informationer fra alle mulige organisationer. Jeg har både stået for internationale onlinemøder og fysiske møder. Jeg har også været med i et borgerpanel i Demokratigarage i København.

Jeg var til en konference i Flensborg i European Center for Minority Issues. Det er en vigtig organisation, støttet af både den danske og den tyske stat samt af delstaten Slesvig-Holsten. De arbejder med forskellige former for mindretal. Der er 300 mindretal i Europa – så det er virkelig vigtigt, også fordi det er en del af EU-traktaten, at vi behandler de nationale mindretal med respekt.

Jeg var i Norge den 25. april 2022 og holdt et folkemøde. Selv om Norge ikke er med i EU, har de en Europabevægelse. Jeg var tovholder sammen med et kompetent norsk panel, og det var rigtig spændende at diskutere Norge, EU og verden – også lidt om Norge i FN's Sikkerhedsråd. Det var jo lidt kontroversielt at invitere Taliban til Oslo, men nogle gange skal der lidt utraditionel tænkning til i diplomatiet.

Jeg har lige haft en fantastisk uge i Baltikum. Vi besøgte alle tre lande. Estland, Letland og Litauen er alle med i EU og NATO. De er også med i eurozonen. De har valgt at blive meget integreret i det internationale samarbejde mod Europa og væk fra Rusland. Nu sker der en masse spændende ting i Norden også, hvor vi måske får et par stykker mere med i NATO.

Vi besøgte også i parlamentet i Litauen, hvor et parlamentsmedlem opfordrede mig til at fortælle om deres initiativ »United for Ukraine«, som handler om en hurtig vej til EU-medlemskab for Ukraine. Vi mødte folk fra Belarus i Litauen, som stod for en uafhængig avis, og jeg fik stor respekt for det farlige arbejde. Jeg er fortsat i kontakt med dem. Sådan kan man også støtte Belarus.

I går var jeg leder af en workshop på en sikkerhedskonference i Polen omkring Rusland og Ukraine. I næste uge skal jeg 2 dage til Prag til en Pre-Presidency Conference, som TEPSA (Trans European Policy Studies Association), der svarer til DIIS i Danmark, holder. Jeg har fulgt de sidste 6-7 formandskaber, har været til møder med ambassadører og ambassader, og på den måde fået indblik i de nationale prioriteter for EU.

Jeg synes, det har været spændende at være en del af Konferencen om Europas fremtid, og jeg slutter ikke her, selv om der egentlig allerede er konklusioner på Europadagen 9. maj. Jeg vil gerne fortsætte, både med det internationale Europe Dialogue, men også med et projekt, jeg kalder »Danmark i verden«.

Jeg har inviteret til et åbent møde den 8. juni i København, hvor alle er velkomne, og hvor vi kan tale om Danmarks rolle. I 2025 får Danmark pladsen for bordenden i rigtig mange EU-sammenhænge. Måske er vi med i FN's Sikkerhedsråd, Nordisk Råd og Arktisk Råd, hvis der kommer lidt mere gang i det igen. Jeg kunne sagtens dele mange flere erfaringer og udfordringer, men jeg vil gerne give tid til nogle spørgsmål her til sidst.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Tusind tak. Hvor er det herligt at høre om alle de fora, arrangementer og muligheder for at deltage i debatten om vores samarbejde.

Ulla Tørnæs (V): Tak for orienteringen om en fantastisk aktivitet. Hvor mange er involveret i disse ting? Hvor mange når det ud til? Når vi i al beskedenhed står på gader og stræder, har vi fornemmelsen af at nå ud til rigtig, rigtig mange, men måske overdrives det lidt i vores eget sind. Hvor mange deltager i møderne?

Uffe Hvidkjær: Som sagt er der 276 medlemmer i gruppen, som jeg dagligt deler information med. F.eks. har jeg fortalt om, at jeg er her i dag. Det er selvfølgelig ikke alle, der er lige aktive, men mange af dem er rigtig aktive, og mange af dem er med på at arbejde på at udvikle Europe Dialogue til mere, end det er i dag.

Det handler om at være med rigtig mange steder og hele tiden søge dialogen. Nu har jeg fået flere medlemmer fra de baltiske lande efter at have været der. Jeg får mange henvendelser fra Afrika og Latinamerika. Selve møderne har jo været en udfordring på grund af covid-19-perioden, så det har været et sted mellem 5 og 20 deltagere, både på de online og de fysiske møder.

Katarina Ammitzbøll (KF): Tak orienteringen. Får gruppen midler til at opbygge mere organisation og struktur omkring Europe Dialogue?

Uffe Hvidkjær: Jeg har lige fået 10.000 fra Europanævnet. Det var for et halvt års arbejde, så det er ikke, fordi det er nogen høj timeløn. Men jeg arbejder hele tiden på at få flere midler, og der skal mere til nu, for at jeg kan fortsætte på en bæredygtig måde. Jeg har derfor valgt at hæve mit efterlønsbidrag for at kunne fortsætte et halvt år endnu. I samarbejde med folk fra andre lande forsøger jeg at finde flere midler. Det er passionen, der driver mig, ikke at skabe en forretning. Jeg har rigtig svært ved at tage penge for at komme ud og snakke. Jeg vil hellere bare tilbyde det frivilligt. Så det er noget, vi arbejder på, og som vi bruger det næste halve år på at finde ud af, om det er bæredygtigt at fortsætte eller ej.

Formanden (Eva Kjer Hansen): Tusind tak, for at dele erfaringer og give os et indblik i alle dine aktiviteter. Det sætter vi stor pris på. Rigtig god arbejdslyst med at få flere involverede derude og holde debatten i gang. Det sætter vi i Europaudvalget stor pris på. Tak for det.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3872 (landbrug og fiskeri) den 23. – 24. maj 2022

EUU alm. del (21) – bilag 512 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Internationale handelsaftaler og -forhandlinger på landbrugsområdet

– *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*

Rådsmøde 3872 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Drøftelsen vil have fokus på den kommende WTO-ministerkonference i Genève den 12.-15. juni 2022.

Fra dansk side bakker vi op om det multilaterale handelssystem med WTO i centrum. Og vi støtter, at EU presser på for at sikre, at WTO-konferencen leverer konkrete resultater. Desværre er der begrænsede forventninger til, at WTO-konferencen vil munde ud i nye aftaler. Det gælder også på landbrug og fiskeri.

Kommissionen forventes også at komme ind på de udfordringer, som den russiske invasion af Ukraine har medført for den globale handel med fødevarer.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Markedssituationen for landbrugsvarer

- *Information fra Kommissionen og udveksling af synspunkter*
Rådsmøde 3872 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Der vil fortsat være særligt fokus på konsekvenserne af den russiske invasion af Ukraine, og hvordan vi sikrer muligheder for eksport af korn fra Ukraine. Den russiske flåde har siden krigens begyndelse blokeret de ukrainske afskibningshavne ved Sortehavet. Det forhindrer reelt Ukraine i at eksportere korn, og det påvirker priserne på verdensmarkedet. I EU drøfter man derfor lige nu, hvordan man kan etablere alternative fragtruter for korn ud af Ukraine.

Det er fortsat forventningen, at de ukrainske landmænd gennemfører forårssåningen, hvor det er muligt. Der udestår fortsat såning af majs i Ukraine, som typisk foregår i maj og juni.

De globale fødevarerpriser er fortsat rekordhøje, men FAO's (FN's fødevarer- og landbrugsorganisation) fødevarerprisindeks viser dog et lille fald i april måned. Ud over korn er der også stigende priser på især oksekød og mælk. De højere foderpriser kommer til at påvirke den animalske produktion. Aktuelt ser man en nedjustering af svineproduktionen i EU og i Danmark. Prisen på handelsgødning er siden september 2021 blevet dobbelt så høj. Det skyldes bl.a., at produktionen i EU er faldet med 40 pct. som følge af de høje energipriser.

Vi forventer ikke, at der vil opstå en egentlig fødevarerangel i Danmark eller i EU. Vi har stærke forsyningskæder og producerer meget selv i EU. Men vi ser stigende forbrugerpriser, og mange europæere står i en rigtig svær situation med stigende fødevarerpriser.

Desuden er det vigtigt her at understrege, at stigende globale fødevarerpriser rammer de fattigste og i forvejen sårbare lande hårdest. Derfor er det også afgørende, at vi holder fokus på at få Ukraines korn ud på verdensmarkedet. Vi skal sikre, at Ukraines kommende høst også kan blive en del af den samlede globale fødevarerforsyning.

Jeg arbejder i øvrigt sammen med en række EU-kollegaer på at få David Beasley fra FN's Fødevarereprogram (WFP) til at tale til rådsmødet i juni 2022, så vi kan få inddraget det globale perspektiv endnu mere i vores drøftelser i EU.

Alex Ahrendtsen (DF): Vi ved alle, at de russiske slyngler stjæler hveden og kører den ud af landet. Samtidig er der, så vidt jeg er orienteret, omkring 2 mio. ton hvede i Ukraine, som ikke kan komme ud. Man har fået et par hundrede tusind ud. Man planlægger at transportere det på tog igennem Rumænien, men det er langt fra nok – det kan simpelt hen ikke lade sig gøre. Den eneste måde at få det ud på er ved hjælp af skibe. Der ligger en masse, men de kan ikke komme nogen vegne. For at det kan lade sig gøre, bliver vi nødt til at sende flådefartøjer for at beskytte dem, og så gelejde dem ud af Sortehavet. Er regeringen indstillet på at anbefale den løsning?

Kim Valentin (V): Jeg forstår, at Kommissionen barsler med at fremlægge tiltag for at håndtere de stigende fødevarerpriser så hurtigt som muligt – det er jo fint. Men kan ministeren uddybe, hvilken retning det forventes at gå?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Til Alex Ahrendtsen: Der er ikke nogen tvivl om, at det er meget alvorligt. I sig selv er det dybt ulykkeligt, at en fremmed magt som Rusland så aggressivt går ind i et selvstændigt land som Ukraine. Jeg kan helt tilslutte mig det ordvalg, som Alex Ahrendtsen brugte til at beskrive de pågældende.

Man gør alt for at løse udfordringerne med kornforsyningen. Det foregår på meget højt niveau i FN-regi, og der er en stor indsats fra EU, USA og G7. Spørgsmålet om at sende skibe ind for at hjælpe med at få kornet ud af ukrainske havne osv. ligger uden for mit ressort. Jeg vil derfor foreslå, at man tager det op et andet sted. Men det lyder som en situation, der kan blive opfattet meget konfliktoptrappende. Jeg forstår udmærket Alex Ahrendtsens intention og iver efter at få det løst, for det kan få ret store konsekvenser, hvis ikke vi får løst problemet med at få kornet ud af Ukraine.

Til Kim Valentin: Hele spørgsmålet er, hvad vi kan sætte ind for at have alternativer til de produkter, der nu bliver knappe ressourcer både på EU-niveau og på dansk niveau. Hvis man pludselig ser en eksplosiv stigning i prisen på f.eks. solsikkeolie, er det vigtigt at få alternativer frem. Det kan måske være f.eks. rapsolie eller olivenolie, så europæiske forbrugere ikke bliver ramt helt så hårdt.

Der har også været diskussion af, om vi kan gøre noget for at dyrke mere selv, og i en drøftelse på rådsmødet blev der lagt op til at bruge braklagt jord. Det er meget små mængder, man kan få ud af det, men til gengæld vil klimapåvirkningen være temmelig negativ. Der er fortrinsvis tale om korn, der skal bruges som dyrefoder. For griseproduktion har man vedtaget en privat oplagringsordning, så man fryser kødet ned for at holde prisen oppe, fordi der ikke er efterspørgsel på det. Man skal altså pløje brakjord op, bruge pesticider for at få gang i kornproduktionen, og så kommer der et meget lille udbytte, som man kan fodre grise med, og de bliver så frosset ned for at holde priserne oppe, fordi der ikke er efterspørgsel på dem. Så man skal lige finde balancen.

Vi gør alt, hvad vi kan fra dansk side for at være inde i loopet, med hensyn til hvad vi gør, og vi har indgående samtaler med Landbrug & Fødevarer. De kan ikke se for sig, at eksisterende brakjord skal pløjes op i Danmark, men de kunne godt se for sig, at man kunne vente med at udtage ny brakjord. I øjeblikket kigger vi på, om det er den vej, man skal for at producere mere selv. Der er svære balancer i det, og vi har tæt dialog med organisationerne, men også med forligspartierne på området.

Endelig har vi initieret, at vi får David Beasley fra FN's Fødevareprogram til at tale, og deres budskab er, at det ikke handler så meget om mangel på mad, men mere om fordeling af den mad, der er. Der er altså også et fordelingspolitisk spørgsmål. På verdensplan smides en tredjedel af den producerede mad ud og går til spilde. Hvis man kunne bruge den nuværende krise som en anledning til at stoppe madspild og omfordele det til dem, der har behovet, er der noget at vinde.

Vi ser ikke for os, at der kommer en regulær fødevarekrise på hverken dansk eller europæisk niveau, men der kommer ret betydelige prisstigninger, og det kan forbrugerne desværre allerede mærke nu. Ministeriet vil prøve at kommunikere, hvad der er af alternativer, når priserne stiger, så man kan få et husholdningsbudget til at hænge bedre sammen. I danske hjem kan man også kigge på, hvad man gør for at undgå noget af det madspild, der allerede er. Den gennemsnitlige dansker smider, hvad der svarer til ca. 60 aftensmåltider om året, ud. Hvis man kunne organisere sin husholdning lidt anderledes, kunne man spare penge. Ellers sørger vi for at kigge på, om forsyningen

er tilstrækkelig, om handelen og markederne holdes åbne osv., og det skulle få os nogenlunde tørskoede igennem denne selvfølgelig meget kedelige krise.

Kim Valentin (V): Jeg hører ministeren sige, at de planter, der bliver produceret, så vidt muligt ikke skal gå til dyrefoder, men til menneskemad, for hvis det går til dyrefoder, så bliver grise ikke solgt, men bare oplagrede nedfrosne. Jeg kan sagtens forstå argumentationen, men det er ikke sådan, markedet fungerer. Hvis man har grise, køber man foder, og så er der prisstigninger. Man forbyder jo ikke at købe foder til grise. Der er også andre steder i verden, hvor man måske er mere tilbøjelige til at sige, at vi skal bruge korn for at kunne få brød. Det regulerer verdensmarkedet. Jeg taler om, hvordan Kommissionen ser på det, og jeg gætter på, at Kommissionen ikke vil sætte prislofter eller forbyde, at man køber foder til dyr. Forventes det, at man kigger på det? Jeg spørger sådan, fordi det er ret afgørende for vores egne landmænd, hvad de kan forvente i dette marked.

Ulla Tørnæs (V): Jeg synes, at ministeren har beskrevet meget fint, hvilke udfordringer Europa står over for, men selvfølgelig også globalt i sin glimrende gennemgang af den usikre verden, vi står i. Hvilken indflydelse får de prisstigninger, som jo er en realitet, på den samlede danske landbrugsproduktion? Vi oplever det selv i supermarkedet. Vil der ske ændringer i landbrugsproduktionen, eller hvad forventer man?

Jeg deler også fuldt ud ministerens bemærkninger om Ukraine. På europaudvalgsmødet den 12. maj 2022 gav udvalget mandat til, at man kunne fjerne alle handelsbarrierer mellem Ukraine og EU, og det handlede bl.a. om at smidiggøre eksport til EU. Blev der også truffet beslutning om, at der på europæisk plan skal iværksættes konvojer af korn ud af Ukraine? Man kan af gode grunde ikke sejle det. Ingen vil p.t. forsikre de skibe, der ville skulle hente kornet i havne i Sortehavet. Vi har vel alle en forventning om, at det kører. Hvis ikke, må ministeren gerne bede de folk, han møder på sin vej, om at sikre, at man er i fuld gang med det.

Det er rigtig godt, hvis det lykkes Danmark at få David Beasley fra FN's Fødevarerprogram til at tale for Rådet. Jeg er helt overbevist om, at han vil bede EU's medlemslande om at øge kernebidragene til dem, så han kan købe korn på verdensmarkedet til de lande, der ikke selv har mulighed for at brødføde deres befolkning. Der opstår bare i mine øjne virkelig et dilemma, for fremadrettet kan han købe korn hos Vladimir Putin. Danmark er et af de lande, der forholdsmæssigt giver allerstørst kernebidrag til fødevarerprogrammet. Hvilke overvejelser giver det anledning til?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Kim Valentin har fuldstændig ret i, at markedet ikke fungerer sådan, at man bare kan sige, at når kornet går til svineproduktion, spiller det ingen rolle. Det vil stadig væk have den indvirkning, at priserne stiger, når det er en knap ressource. Jeg prøvede bare at sætte det lidt i perspektiv. Skal man sætte turbo på produktionen på bl.a. vinterhvede, som i overvejende grad bliver brugt som svinefoder og ikke til brød, skal man gå meget på kompromis med klima og miljø for at fremme noget, der ikke er den samme efterspørgsel på, så man er nødt til at fryse det ned. Det er den overvejelse, vi havde. Det har ikke noget med markedet at gøre, men det er måske en refleksion eller en etisk overvejelse om, hvilke valg vi træffer.

Både Kim Valentin og Ulla Tørnæs spørger, hvordan vi vurderer, at det vil påvirke dansk landbrug. Der har faktisk været et fald i svineproduktionen på lidt over 5 pct., og det skyldes nok så meget, at

omkostningerne, både til foder og f.eks. energi, simpelt hen er højere, så det har været mindre attraktivt. Før den relativt nye oplagringsordning var der også en mangel på efterspørgsel. Den er så stimuleret ved, at man har en oplagringsordning, og derfor begynder priserne at stige igen. Det er svært at spå om, hvad der så kommer til at ske, men det er en vanskelig tid.

Hele udfordringen kommer oven i, at man i forvejen med den brede landbrugsaftale, hvor Venstre også er med, har lavet eco-schemes med EU's støttemidler, hvor man gør det ekstra attraktivt at producere planteprotein til mad. Det vil nok gøre, at nogle landmænd vil sige, at fremtiden måske er at producere mere planteprotein som f.eks. ærter og bønner til menneskeføde, fordi der vil være en større efterspørgsel på det. Det er også attraktivt at dyrke det, hvorimod det at holde fast i en traditionel animalsk produktion bliver udfordret dels af de fordyrende omkostninger og dels af, at vi skal leve op til vandrammedirektivet, hvor såning af f.eks. efterafgrøder bliver besværligt og dyrt. Så kan det godt betale sig måske at skrue en lille smule ned for det ene og skrue op for det andet. Der er flere virkeligheder på samme tid. Noget ville være kommet uanset Ukraine-krisen, og når Ukraine-krisen er der, kan det måske skrue op for den udvikling, men det er svært at vurdere.

Vi sørger for at gøre, hvad vi kan, for at der ikke kommer nogen chok, så mennesker, som har knoklet et helt liv for at få en forretning op at stå, oplever, at tæppet bliver trukket væk under dem. Det har vi ikke et behov for. Vi vil gerne have en rolig og stabil håndtering, så ingen kommer i en kedelig situation. Men at der er en stille og rolig transformation i retning af noget, kan være fornuftigt nok. Vi skal også huske på, at Danmark står noget bedre end f.eks. Bulgarien, Rumænien osv., som er voldsomt hårdt ramt af, at der ikke er den samme forsyning fra Rusland som tidligere.

Til Ulla Tørnæs: Hvad angår konvoj ud af Ukraine, prøver man på højt niveau at sætte ind. Der har både været tale om lastbilskonvojer og tog, og en af udfordringerne er simpelt hen at finde de mange tusind togvogne, der kan køre med kornet. Man arbejder på de logistiske udfordringer i det. Det kan måske være nemmere med lastbiler, men der er også udfordringer i det. Der er ikke nogen tvivl om, at det ville være meget nemmere med skibe med så store mængder korn, men der er så bare den anden udfordring, nemlig at russerne kontrollerer så meget.

Jeg tror, at det er helt afgørende, at landbrugsministrene i Europa inviterer FN's Fødevarerprogram til at få et perspektiv. Jeg har oplevet, at når krisen kradser, og krybben er tom, så ikke alene bides hestene, men man er måske også tilbøjelig til først og fremmest at kigge på egne behov og lidt miste udsynet. Der kan det være meget godt, at der kommer nogen ind og fortæller, hvordan de ser det. David Beasley vil opfordre til at støtte, og der kan vi ranke ryggen fra dansk side, for vi er blandt de absolutte topdonorer til verdensfødevarerprogrammet.

Skal det partout være Putins korn, vi køber? Der er også EU-lagre, der kan sælges ud af, og derfor kan man ikke sige helt skråsikkert, at det er Putins korn, der bliver købt. Der opstår andre handelsveje i lyset af det her, men det ville være meget dilemmafyldt, hvis man kom dertil, at man skulle til at købe noget af Putin. Jeg ville være meget ked af det, hvis man kom derhen.

Det er nogle store spørgsmål, så det er nok ikke helt dækkende, men det er så godt, jeg kan gøre det i denne situation.

Ulla Tørnæs (V): Vi så tydeligt under covid-19-krisen med hensyn til adgangen til vaccinationer, hvordan man lukkede sig om sig selv, inklusive Danmark. Men det er en anden debat.

Ministeren nævner EU's fødevarerlagre. Jeg kunne godt tænke mig en oversigt over, hvad der findes af lagre p.t., for vi har drøftet det tidligere, og jeg var personligt af den opfattelse, at der stort set ikke findes nogen lagre. Men det kunne være interessant at vide, hvilken buffer Europa har at læne sig op ad, for det kan godt være, at det skal bringes i spil på forskellig vis.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Jeg er ked af, hvis det er blevet opfattet som EU-lagre. Det er private lagre i Europa. Som jeg er orienteret, findes det også i USA og Canada, så der er noget at trække på, hvis man vil købe fra andre end Putin. Men set i lyset af at verdens kornkammer, Ukraine, er under besættelse af en fremmed magt, hvilket giver den udfordring, at man ikke kan få kornet ud, kommer hele verden til at mangle korn, så det bliver ikke så simpelt endda. Man kan så diskutere om det mest etisk oplagte er at bruge det korn, man har, til at fodre grise, som man er nødt til at lægge på lager, fordi der ikke er efterspørgsel på dem. Det synes jeg er en overvejelse værd, og det har vi også givet udtryk for i EU. Omvendt har vi også den interesse, at vores egne landmænd ikke står i en situation, hvor det økonomiske tæppe bliver trukket væk under dem. Så der er nogle balancer i det.

3. Rådskonklusioner om højpatogen fugleinfluenza (HPAI): En strategisk tilgang til udvikling af vaccination som et komplementært værktøj til forebyggelse og kontrol

– Vedtagelse af rådskonklusioner

Rådsmøde 3872 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Konklusionerne understreger, at kampen mod fugleinfluenza fortsat kræver fokus på smittebekæmpelse og et godt overvågnings-system. Der kan dog være behov for at kunne anvende vaccination af fjerkræ som et supplement til at reducere udbruddenes omfang, hvis det bliver aktuelt i fremtiden.

I den sammenhæng er det vigtigt, at vi går i dialog med vores handelspartnere. En potentiel vaccination mod fugleinfluenza må ikke påvirke samhandelen. Fra dansk side kan rådskonklusionerne støttes.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring og berigtigelse af forordning (EU) nr. 508/2014 for så vidt angår særlige foranstaltninger til at afbøde konsekvenserne af Ruslands militære aggression mod Ukraine på fiskeriaktiviteterne og afbøde virkningerne af de markedsforstyrrelser, som er forårsaget af den militære aggression, på forsyningskæden for fiskevarer eller akvakulturprodukter

– *Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men forslaget ventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

KOM (2022) 0179

Rådsmøde 3872 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Forslaget omhandler en ændring af Den Europæiske Hav- og Fiskerifond for 2014-20 som følge af den russiske invasion af Ukraine. Forslaget giver flere muligheder for at afbøde krigens negative konsekvenser for fiskeriet i EU.

Fra dansk side ser vi positivt på forslaget og på muligheden for at kunne omprioritere eksisterende midler til kriseforanstaltninger i denne ekstraordinære situation.

Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men forslaget ventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Kim Valentin (V): I høringssvaret fra Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) anføres det, at problemet ikke er at få afsat fiskene, men i højere grad at komme ud at fiske. Derfor mener DFPO, at ressourcerne burde prioriteres her, herunder øget år til år-fleksibilitet, undtagelse fra antagelighedsregler og oplægningsordninger. Hvad mener ministeren om det?

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Fiskeriorganisationerne har udtrykt ønske om at udvide muligheden for at overføre ekstra uforbrugt kvote fra et år til det næste, begrundet i den vanskelige situation som følge af forholdene i Ukraine. Hensigten er, at det skal bidrage til at afbøde nogle af de negative konsekvenser for fiskeriet. Det vil kræve en ændring af EU-reglerne, og jeg nævnte allerede idéen på rådsmødet i marts 2022. Vi har bedt erhvervet om at komme med input til, hvilke bestande der er særligt relevante. I den sammenhæng er det også vigtigt at være opmærksom på bestandssituationen. Vi har også anmodet dem om at drøfte det med erhvervet i andre lande. Det er vigtigt, at vi er flere medlemslande, som arbejder sammen for at overbevise Kommissionen.

Så er der spørgsmålet om antagelighed. Jeg har haft lejlighed til at være ude på en række fiskerihavne og har rykket ministeriet ud på henholdsvis Hanstholm og Hirtshals havn. Jeg håber på i nær fremtid at kunne komme til Gilleleje. Antagelighedsspørgsmålet er noget, som fiskerne tager op, og det fylder noget for dem. Vi har ikke ment, at der er anledning til at ændre i det. Det kan give en skævvridning og noget uheldigt, hvis vi ændrer på det. Vi kan selvfølgelig godt høre, hvad fiskerne siger, men vi ser det ikke for os på nuværende tidspunkt.

5. Kommissionens forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2022/109 for så vidt angår fastsættelse for 2022 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende i EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande

– *Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men forslaget ventes vedtaget på et kommende rådsmøde*

Rådsmøde 3872 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Rasmus Prehn): Der er tale om fiskerimulighederne for brisling i Nordsøen, Skagerrak og Kattegat samt for rejer i Skagerrak og den norske del af Nordsøen for 2022.

Vi lægger fra dansk side vægt på, at fiskerimulighederne fastsættes i overensstemmelse med princippet om maksimalt bæredygtigt udbytte.

Hvad angår brisling, bør der gives mulighed for øget fleksibilitet til at kunne flytte uforbrugte kvoter mellem Skagerrak, Kattegat og Nordsøen. Det er samtidig vigtigt, at fiskeriet kan begynde fra den 1. juli 2022.

Sagen er ikke på dagsordenen til rådsmødet, men forslaget ventes vedtaget på et kommende rådsmøde.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Eventuelt

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3873 (økonomi og finans) den 24. maj 2022

EUU alm. del (21) – bilag 512 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Jeg forelægger sagen om fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed (AMLA) og forslaget til revision af Solvens II til forhandlingsoplæg. De øvrige sager forelægges til orientering. Jeg forelægger alle sager på vegne af finansministeren.

FO 1. Fælles EU-hvidvasktilsynsmyndighed (AMLA)

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2021) 0421

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (19) – bilag 694 (notat af 29/5-20 om delegeret retsakt vedr. tredjelændelister)

EU-note (21) – E 4 (EU-note af 26/10-21 om Kommissionens pakke om bekæmpelse af hvidvask)

Videokonference 26/7-21 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 26/7-21)

EUU alm. del (20) – bilag 332 (udvalgsmødereferat side 104, strategiske prioriteter på hvidvaskområdet behandlet i EUU 30/10-20)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Det er et forslag om en EU-tilsynsmyndighed til bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Sagen er ikke på dagsordenen for Ecofin, men der kan muligvis opnås enighed allerede i juni 2022, da sagen har høj prioritet.

Forslaget indebærer, at EU-tilsynsmyndigheden skal føre direkte hvidvasktilsyn med udvalgte store banker og andre finansielle virksomheder i EU. Myndigheden skal ligeledes føre tilsyn med de nationale tilsynsmyndigheder, der vil lave et indirekte hvidvasktilsyn med virksomheder, som ikke omfattes af det direkte tilsyn.

Forslaget om en fælles myndighed skal ses i lyset af problemerne med hvidvask i en række europæiske banker i de senere år. Den aktuelle struktur, hvor der er et tilsynsansvar for både myndigheden i bankens hjemland og for myndigheden i det land, hvor banken i øvrigt har et udenlandsk datterselskab eller en filial, indebærer væsentlige risici. Der er i dag et samarbejde, men det har vist sig ikke at være tilstrækkeligt, for der er simpelt hen for meget, der risikerer at falde ned mellem to stole.

Myndigheden skal føre direkte hvidvasktilsyn med de finansielle virksomheder i EU, hvor risikoen for hvidvask er størst. Fokus vil være på virksomheder med betydelige grænseoverskridende aktiviteter, og kompromiset indebærer som noget nyt i forhold til Kommissionens forslag også et geografisk princip. Fra 2026 udvælges virksomheder kun på basis af risiko for hvidvask, men fra 2029 vil mindst en finansiell virksomhed i hvert EU-land blive omfattet af det direkte tilsyn. Hvilken virksomhed i Danmark, der vil være tale om, vil selvfølgelig afhænge af de endelige regler og metoden til at vurdere risikoen for hvidvask, så det er for tidligt at sige noget meget håndfast om i dag.

Myndigheden består af et almindeligt råd, hvor alle EU-lande er repræsenteret, og derudover af en bestyrelse. Det almindelige råd træffer generelle beslutninger om f.eks. metoden til at vurdere hvidvaskrisiko, og bestyrelsen træffer afgørelse om specifikke virksomheder.

EU-landene støtter bredt en EU-hvidvasktilsynsmyndighed og også den risikobaserede tilgang. Landene er mere delte, når det kommer til det geografiske princip, men det vurderes som sandsynligt, at der bliver indført sådan et princip.

FO Vi finder det afgørende, at der bliver slået hårdt ned på hvidvask. Derfor støtter regeringen en EU-hvidvasktilsynsmyndighed, som sikrer en ambitiøs og grænseoverskridende og mere ensartet tilgang til bekæmpelse af hvidvask i EU.

- Vi lægger stor vægt på, at myndigheden fører tilsyn med virksomheder, hvor risikoen er størst og med mindst en finansiel virksomhed pr. land, således at den fælles myndighed og dens standarder for hvidvasktilsyn bliver forankret i alle EU-lande og i alle nationale tilsyn.
- Vi lægger stor vægt på, at det fælles tilsyn organiseres, så det kan træffe hurtige og effektive beslutninger, samt sikrer inddragelse af de nationale myndigheders viden og erfaring.
- Vi lægger vægt på, at det fælles tilsyn gives kompetence, som generelt svarer til, hvad nationale tilsynsmyndigheder har i dag.
- Vi lægger vægt på, at der sikres tilstrækkelig finansiering af myndigheden, så den kan gennemføre et stærkt og effektivt tilsyn og primært finansieres af gebyrer på sektoren og i mindre grad af EU-budgettet.

De principper vil sikre, at det fælles tilsyn bliver både stærkt og effektivt og i øvrigt bygger på ensartede og høje standarder, som indebærer et tæt samarbejde med nationale myndigheder.

Vi vender tilbage til sagen i udvalget, inden sagerne skal behandles i Ecofin.

Kim Valentin (V): Forhandlingsoplægget ligger meget i forlængelse af, hvad Venstre mener, og vi bakker op om det.

Vi synes, at det er en rigtig god idé, at vi arbejder på tværs af landene. Der er selvfølgelig nogle krøller i en ny virksomhed. Jeg lægger mærke til, at der f.eks. er planer om påbud og bøder – også administrative. Hvordan vi forholder os til det, og forventes det at blive arbejdet ud af forslaget, ligesom man plejer? Det er jo et problem for Danmark at have administrative bøder.

Finans Danmark bemærker, at brugerne skal betale 75 pct. af regningen, mens 25 pct. skal betales et andet sted, og de mener, at det er meget, at de selv skal betale 75 pct. af regningen. Man kunne også overveje, at risikoen et sted var stor og et andet sted var mindre. Så vidt jeg forstår, er planen, at virksomhederne ikke betaler, i forhold til hvor stor risiko virksomheden har for hvidvask, men ud fra andre kriterier. Er det rimeligt at betale fuldstændig det samme over hele linjen? Man kunne lægge ind, at virksomheder, der har en meget stor risiko for hvidvask, fordi de ikke rigtig gør noget ved det, betaler en større del af regningen. Hvordan forholder ministeren sig til de to pointer?

Anne Valentina Berthelsen (SF): Det lyder rigtig fint, at der skal være en klar ansvarsfordeling, og at de nationale myndigheder skal gøre brug af deres kompetencer og erfaringer på bedst mulig vis.

Hvordan skal ansvarsfordelingen være i ministerens øjne? Er der noget, som EU's tilsyn helst ikke skal, og som man gerne vil have over på nationalt tilsyn? Kan der være små uhensigtsmæssigheder i ansvarsfordelingen, hvis man ikke har tænkt ordentligt over den? EU's tilsyn er utroligt stærkt, og det skal vi så vidt muligt gøre brug af. Nogle gange kan det være godt, hvis det er EU's tilsyn og ikke det nationale tilsyn, som varetager opgaven, men det kommer an på den konkrete situation.

Det er hovedsageligt finansieret ved gebyrer og i mindre grad fra EU's budget. Det lyder fornuftigt nok, men dækker det udgiften ordentligt, og får man en lidt skrabet model, hvis man hovedsageligt finansierer via gebyrer? Hvad er provenuet, og hvad er prisen for indsatsen?

Alex Ahrendtsen (DF): Vi er tilhængere af, at vi generelt fører tilsyn med hvidvask. Vi kender alle de sager, der har været. Det har været frygteligt, og banker i dag er internationale og har ofte filialer. Denne sag hører til det indre marked, og normalt ville vi sige ja til den slags, for Dansk Folkeparti er en stærk tilhænger af EU's indre marked. Men vi er lidt tilbageholdende, fordi vi synes, at det er et noget voldsomt indgreb i den nationale finansielle suverænitet. Vi kan ikke støtte forhandlingsoplægget, fordi vi ikke er helt tilfredse med det. Er ministeren slet ikke bekymret for de redskaber, som vi giver den overnationale tilsynsmyndighed i EU?

Katarina Ammitzbøll (KF): Der kan udbetales administrative bøder til en forpligtet enhed. Hvem vil modtage indtægten fra de bøder? Vil det gå ind i den enhed i EU, og hvordan er det i forhold til nationalstaterne? Vi havde f.eks. en sag om Danske Bank. Hvad vil det betyde for den nationale kompetence i forhold til at håndtere en sådan sag – også for at kunne indkræve eventuelle bøder? Jeg synes ikke, det er helt klart, hvad nærhedsprincippet er i denne sag.

Hvad angår budgettet, og hvordan det skal kunne lade sig gøre i forhold til gebyrer, er det svært at vurdere udefra, om 250 medarbejdere er meget eller lidt. Hvad mener man om setuppet? Jeg forstår godt, at man vil lægge vægt på, at det skal være smidigt, der skal træffes fælles, hurtige beslutninger, og der skal være kompetencer, men kan man være sikker på det?

Hvor langt breder tilsynet sig ud i efterforskningen af hvidvask? Er det globalt eller opererer man bare inden for EU?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Til Kim Valentin: Vi vender tit tilbage til de administrative bøder i udvalget. Det er en retslig udfordring for Danmark, når forslag fra EU pålægger danske myndigheder at kunne uddele administrative bøder. Så forelægger vi altid et bombastisk forhandlingsoplæg, og så løser det sig på mirakuløs vis alligevel til sidst. Men her er det anderledes, fordi der er tale om en EU-myndighed, som tildeler administrative bøder. Derfor er der ikke tale om en bøde pålagt af en dansk myndighed, og derfor er der heller ikke det samme retslige problem. Det er simpelt hen et spørgsmål om, hvilken myndighed der har bødeudskrivelsesansvaret og -pligten.

Så er der forholdet omkring finansieringsfordelingen, og hvor meget fællesskabet skal betale. Jeg synes, at det er en både rimelig og fair fordeling, at en stor del af det er gebyrfinansieret af sektoren selv. Det følger af de principper, vi kender herhjemme fra.

Kim Valentin spørger også til, om de kunder, der mindst lever op til at bekæmpe hvidvask, må bære en større del af regningen. Kunderne i butikken i det direkte tilsyn skal betale gebyret. Ordet »kunder« er nok mere positivt ladet, end det måske vil blive oplevet for de banker, det drejer sig om. Men kunderne i butikken er dem, hvor det vurderes, at risikoen for hvidvask skal udløse et di-

rette tilsyn. I den forstand er det risikobaseret, hvilke banker der kan underlægges det direkte tilsyn, og derfor er der en gebyrbetaling for dem. Vi kan se forskelligt på det, men jeg synes egentlig, at det er den positive skævhed, der skal være i det.

Til Anne Valentina Berthelsen: Jeg synes, vi vil få positive bidrag ved at have en fælles europæisk tilsynsmyndighed i de situationer, hvor store banker har aktiviteter, datterselskaber eller filialer i andre lande og i dag oplever, at et dansk tilsyn, et estisk tilsyn – et tænkt eksempel – eller et helt tredje lands tilsyn skal samarbejde. Samarbejdet sker, men risikoen for, at ting falder mellem flere stole, er simpelt hen for stor, og historien har desværre vist os, at den risiko også er reel. Der vil et fælles EU-tilsyn have mulighed for at gå mere på tværs. Kompetencerne i selve tilsynsarbejdet vil svare til de kompetencer, det nationale tilsyn har, men det er mere den grænseoverskridende, filialoverskridende karakter, jeg synes er vigtig.

Jeg er enig med Anne Valentina Berthelsen i, at det kun fungerer, hvis der er finansiering nok, men jeg mener, at det bliver løst ved, at man indfører finansieringsmodellen, hvor en stor del bliver gebyrfinansiering. Et princip, vi kender fra Danmark. Hvis man måtte udvide hen ad vejen, så flere skal underlægges tilsyn, vil basen for gebyret tilsvarende vokse. Så kommer der flere kunder i butikken og dermed også bedre finansiering. Derfor er jeg egentlig ikke så bekymret for finansieringen, men vi har fokus på, at det selvfølgelig skal kunne være et effektivt tilsyn, der også er finansieret i tilstrækkelig grad.

Jeg er enig med Alex Ahrendtsen i, at vi har et problem på hvidvaskområdet, og vi har faktisk en mulighed for at lave en fælles indsats. Jeg er ikke bekymret for afgivelse af suverænitet inden for det finansielle område, men jeg er bekymret for, om vi er gode nok til at få stoppet hvidvask, der går på tværs af grænser i meget store koncerner. Overblikket er måske gået tabt, eller de stedlige tilsynsmyndigheder har ikke et tilstrækkeligt stærkt samarbejde, eller ting falder ned mellem to stole. Det har jeg desværre god grund til at være virkelig bekymret for, og det har vi i fællesskab, for det har historien vist. Jeg havde håbet, at Dansk Folkepartis konklusion var endt et andet sted, for jeg synes faktisk, det havde styrket vores indsats for også på hvidvaskområdet at kunne forhindre de sager, vi har set og ikke ønsker at se flere af i fremtiden, hvor det er mere på tværs af lande.

Katarina Ammitzbøll spurgte, hvad der sker med bøderne i hvidvasktilsynet. I og med at det vil blive et fælles europæisk tilsynsarbejde, vil bødeindtægterne tilgå det fælles EU-budget. Vi skal også huske, at der fortsat vil være nationalt tilsynsarbejde på hvidvaskområdet i meget stor stil.

Anne Valentina Berthelsen (SF): Jeg er helt enig med ministeren i, at det interessante ved EU-tilsynet er, at det er grænseoverskridende, og at ministeren, som det er i dag, er bekymret for, om vi er gode nok til at få stoppet hvidvask på tværs af filialer og landegrænser. Det er vi også meget optagede af i SF. Men derfor er jeg lidt interesseret i, om vi kan komme til at spænde ben for effektiviteten i styrkelsen, hvis man er for optaget af at overlade bestemte kompetencer til nationale myndigheder. Er der en fare for, at vi ikke giver EU-tilsynet de kræfter, det skal have, fordi de nationale myndigheder stadig væk skal gøre brug af deres kompetencer og erfaringer på en række områder? Eller vurderer ministeren, at man har givet EU-tilsynet de muskler og det råderum, det skal have, for at kunne lukke hullerne med tilsynet på tværs af landegrænser, som vi alle sammen kan se i dag?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Vi kan selvfølgelig ikke vide med sikkerhed, om vi får et stærkt nok tilsyn ud af det. Men vi kan i hvert fald konstatere, at der har været problemer med at have det filialoverskridende som rent national kompetence, også selv om der er samarbejde, og man har forsøgt. Jeg kan se fremskridt, og jeg tror på, at det bliver bedre. Jeg tror også på, at tilsynet med de nationale tilsyn også giver en indirekte effekt ud i økosystemet af vores finansielle institutioner. Jeg tror, at det vil give et løft, men jeg kan ikke sige, at vi ikke sidder her om nogle år og siger, at det ikke blev stærkt nok. Det er en branche, der har vist, at vi skal være ret skrappe til at holde øje med f.eks. hvidvask. Derfor har vi løftet vores indsats, men jeg kan ikke sige, at det er sidste gang, vi gør det.

Den fungerende formand (Ulla Tørnæs): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

FO 2. Forslag til revision af Solvens II

– Tidlig forelæggelse

KOM (2021) 0581

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 22)

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 6, om forsikringstagerbeskyttelse, fra finansministeren

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 5, om de regulatoriske krav og systemisk risiko i forsikrings- og pensionsselskaber, fra finansministeren

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 1, om effekterne i Danmark af Kommissionens pakke af forslag på forsikringsområdet, fra finansministeren

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 4, om hvorfor de statsfinansielle, samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser ikke er vurderet endnu, fra finansministeren

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 3, om hvorvidt ministeren vil arbejde for, at revisionen ikke medfører en stigning i det samlede kapitalkrav til selskaberne i de enkelte lande, fra finansministeren

KOM (2021) 0581 – svar på spm. 2, om hvorvidt ministeren deler bekymringen fra Forsikring og Pension for, at forslagene vil gøre til lavere afkast for pensionsopsparende og lavere provenu fra pensionsskatten, fra finansministeren
EUU alm. del (20) – bilag 563 (udvalgsmødereferat side 234, handlingsplan for kapitalmarkedsunionen, herunder Solvens II behandlet i EEU 26/11-20)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Finansministeren orienterede udvalget om sagen forud for ecofinrådsmødet i oktober 2021. Sagen er ikke på dagsordenen for ecofinrådsmødet, men der ventes enighed i Rådet snarest, muligvis allerede i juni 2022.

Solvens II-direktivet udgør de overordnede rammer for forsikrings- og pensionsselskaber sammen med en delegeret retsakt, den såkaldte Solvens II-forordning. Reglerne fastlægger bl.a., hvordan selskaberne skal beregne deres kapitalkrav. Revisionen af direktivet har til formål at sikre, at selskaberne kan imødekomme deres forpligtelser over for pensionsopsparende og forsikringstagere, f.eks. ved også i fremtiden at kunne udbetale pensioner. Justeringen skal samtidig styrke den finansielle stabilitet.

Jeg vil nævne tre centrale ændringer af direktivet. For det første ændres den metode, som selskaberne skal benytte til at beregne deres langsigtede forpligtigelser, f.eks. deres pensionsudbetalinger. Ændringen skal sikre, at betalingerne bedre afspejler de faktiske markedsforhold, og det er især renterne, der tænkes på. Det medfører isoleret set, at selskaberne skal hensætte mere kapital til at kunne udbetale f.eks. pensioner i fremtiden. Ændringen indføres gradvis frem mod 2032 gennem en obligatorisk overgangsordning.

For det andet skal reglerne tage bedre højde for renteudsving, og at renterne både kan være meget lave, og de kan også til tider være negative. Selskaberne skal være mere robuste over for renteudsving, der påvirker værdien af selskabernes aktiver og forpligtigelser. Det skærper behovet for, at selskaberne er tilpas godt polstrede med kapital.

For det tredje er der noget, der trækker i den anden retning. Der er nemlig områder, hvor reglerne lempes, og hvor man sænker selskabernes kapitalkrav. Særlig foreslås det at øge den såkaldte volatilitetsjustering. Det er en mekanisme, som sikrer, at selskaberne ikke skal hensætte mere kapital på kort tid, når der er udsving på de finansielle markeder. Volatilitetsjusteringen fungerer i praksis ved at lempe kravene til, hvor meget kapital selskaberne skal hensætte. Det enkelte selskab får en større lempelse, desto bedre selskabets aktiver og forpligtigelser matcher hinanden. Forslaget gør det ikke klart, om danske selskaber kan medregne aktiver i euro til at matche forpligtigelser i kroner. Det praktiserer de danske selskaber i høj grad i dag, fordi det er sikkert på grund af fastkurspolitikken. Kompromisforslaget sikrer dog, at danske selskaber kan medregne euro. Det er sket efter dansk ønske i arbejdet med sagen.

Revisionen af direktivet skal udmøntes af Kommissionen i form af ændringer i den delegerede forordning, og det vil ske efter vedtagelse af direktivet og selvfølgelig inden for direktivets rammer. Konsekvenserne af det nye samlede regelsæt kendes derfor først, når den delegerede forordning er på plads. Der forventes bred støtte blandt landene til en ændring af direktivet på linje med det aktuelle kompromisforslag og til ønsket om en fremgangsmåde, hvor Kommission og landene har grundige konsultationer, inden Kommissionen vedtager den delegerede forordning. Det er vigtigt at vide, at den metode er lagt ind i det.

Kommissionen ventes at følge landenes ønske til processen, og i den forbindelse vil det være muligt at afdække forslagets konsekvenser i landene. Regeringen vil også gerne forelægge den delegerede retsakt for udvalget forud for dens vedtagelse.

Kommissionen vurderer, at selskabernes kapitalkrav på lang sigt vil være cirka uændrede samlet set på tværs af EU.

FO Vi støtter fra regeringens side overordnet forslaget, og derfor er forhandlingsoplægget som følger.

- Vi lægger vægt på, at Solvens II-reglerne fortsat sikrer beskyttelse af forsikringstagere og pensionsopsparere samt understøtter den finansielle stabilitet.
- Vi lægger stor vægt på at undgå uforholdsmæssige stigninger i kapitalkravene, idet det samtidig skal sikres, at kapitalkravene afspejler de risici, der måtte være.
- Vi arbejder for, at det skal være frivilligt for selskaberne, om de vil gøre brug af overgangsordningen i forhold til den nye metode for beregning af selskabernes langsigtede forpligtigelser.
- Vi lægger stor vægt på, at der tages højde for, at beregningen af volatilitetsjusteringen tager højde for selskaber i EU-lande med fastkurspolitik over for euroen.

De prioriteter er generelt imødekommet i kompromisforslaget. Brug af overgangsordningen er dog fortsat obligatorisk i kompromisforslaget, og regeringen vil på den baggrund støtte kompromisforslaget eller en løsning på linje hermed.

Kim Valentin (V): Vi er ikke helt tilfredse for at sige det lige ud. Venstre mener, at det er problematisk, at der ikke er udarbejdet en reel økonomisk analyse af forslagets konsekvenser, som der p.t. er stor usikkerhed omkring, inden regeringen søger mandat på forslaget. Især henset til at forslaget både indeholder stramninger og lempelser til kapitalkravene, og eneste bud fra Kommissionen er,

at det vil være omtrent neutralt. Der foreligger ikke en opgørelse for de enkelte medlemslande, hvor forslaget vil have forskellige konsekvenser. Dermed afgiver Folketinget et mandat uden at have en reel indsigt i forslaget økonomiske konsekvenser for Danmark og berørte danske virksomheder. Det finder Venstre utilfredsstillende. Vi er godt klar over, hvad ministeren er ude i her, men vi synes også, at der må arbejdes for, at det er et bedre grundlag, vi giver mandat på fremadrettet.

Alex Ahrendtsen (DF): Vi er ikke helt tilfredse med regeringens forhandlingsoplæg, som jeg også synes er lidt blegt, og umiddelbart kan vi ikke støtte det. Vi anerkender, at Solvens II kan være god for nogle europæiske lande, men jeg er ikke så sikker på, at det er godt for danske selskaber, og vi er lidt bekymrede for de byrder, man kommer til at lægge på dem.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Kommissionen foreslår bl.a., at vi skal diskutere, om man har den rigtige værdiansættelse af aktiver i forhold til nutidsværdien og fremtidsværdien og de langsigtede forpligtelser inden for pensions- og forsikringsbranchen. Der er det jo fuldstændig afgørende, at man har et blik for både, hvad den grønne omstilling kan betyde positivt, men også hvad klimaforandringer kan betyde negativt i forhold til finansielle risici blandt forsikrings- og pensionselskaber. I hvor høj grad er det noget, der følger? Der er et stort fokus på, hvad f.eks. covid-19 og negative renter har betydet, men lidt mindre fokus på, hvordan man værdiansætter rigtigt i forhold til både at sikre forsikrings- og pensionskunder realværdien af deres penge, men også at vi værdisætter korrekt. Det er jo en kæmpe stor del af vores finansielle sektor, så hvis man ikke har et meget kritisk syn på, hvordan man værdiansætter korrekt, kan det gå rigtig galt.

I hvor høj grad vil regeringen tage den forpligtelse, som breder sig mange steder, til at indregne klimarelaterede finansielle risici med? Burde det ikke brede sig i endnu højere grad til resten af den finansielle sektor? Det burde ikke kun være noget inden for forsikrings- og pensionsbranchen – det er vel hele den finansielle sektor, der i høj grad har store risici hvad angår strandede aktiver.

Katarina Ammitzbøll (KF): Vi støtter forhandlingsoplægget, men ligesom Venstre er vi ret kritiske over for, at man ikke kender de økonomiske konsekvenser for branchen, som har udtrykt ret stor bekymring i forhold til, hvor meget kapital der kan risikere at blive bundet. Ministeren nævnte, at man ville komme tilbage i forhold til retsaktten. Vil regeringen forelægge et nyt forhandlingsoplæg, når man har en konsekvensvurdering af det? Hvis vi giver et mandat, hvor meget mandat giver vi så? Har vi mulighed for at kunne revidere det, når vi kender de økonomiske konsekvenser?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Til Kim Valentin, Alex Ahrendtsen og Katarina Ammitzbøll: Jeg kan langt en ad vejen godt følge de bemærkninger, der er faldet, og frustrationen over de manglende økonomiske konsekvensvurderinger af direktivændringen. Danmark har ad flere omgange rejst ønsket om, at Kommissionen vurderer de nærmere konsekvenser af ændringen af direktivet, og især hvordan det ender med at ligge for de enkelte lande. Men det har ikke været muligt, fordi direktivet fastsætter de mere overordnede principper i reguleringen for selskaberne, og det er først, når vi får forordningen på bordet, at vi langt bedre kan vurdere konsekvenserne.

Katarina Ammitzbøll spørger, om vi vender tilbage, og vi har tilbudt, at udvalget også skal have mulighed for at se forordningen, når den er lagt frem. Det synes vi er en rigtig fremgangsmåde her.

Men jeg er ikke uenig i, at det havde været bedre, hvis vi havde kunnet få mere håndfaste vurderinger.

Lisbeth Bech-Nielsen spørger om værdiansættelse af det grønne. I samlenotatet står der noget om det i tabel 1 om hovedelementer i Kommissionens forslag. Under hovedelement 7, »Klima og bæredygtighed«, står der, at selskaberne skal analysere, hvordan klimarelaterede risici kan få konsekvenser for deres forretningsmodeller. De skal desuden vurdere, om der er fagligt grundlag for at pålægge miljømæssigt bæredygtige investeringer lavere kapitalkrav og miljøbelastende aktiviteter højere kapitalkrav. Jeg tænker egentlig, at det er okay reflekteret ind, og jeg håber, at det er svar nok til SF om, at det er med. Vi arbejder også med det inden for andre finansielle institutter og brancher. Det fører nok for vidt at tage hele den diskussion her, men vi opdaterer løbende også vores hjemlige tilsyn, og vi har et tilsyn med de alternative finansieringer, som kan gennemføres f.eks. på det grønne område i vores finansielle institutter.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Jeg er enig i, at der står en del om det, bl.a. om en vurdering af, om der skal være differentierede kapitalkrav. Man kan undersøge, om biodiversitetsrisici skal indgå i det, og hvordan man generelt arbejder med klimarelaterede risici. Men noget af sproget er ret fluffy. Finansielle institutioner skal foretage analyser af, hvordan deres forretningsmodeller vil se ud inden for to scenarier – under og over 2 graders temperaturstigning. Hvad er regeringens holdning til, hvad der skal ske med de analyser? Skal der være nogle fastere greb, for at man bliver nødt til at gøre noget ved det? Hvad er regeringens position på, at der bliver lagt op til at undersøge, om det giver mening at have differentierede kapitalkrav, altså lavere kapitalkrav ved grønne og højere ved sorte?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Jeg synes faktisk, at det er svært bare at sige, at grønne investeringer skal udløse lavere kapitalkrav. Hvis vi i fællesskab skal sikre, at der er pensionsudbetalinger i fremtiden, og at den finansielle stabilitet er solid og intakt, er vi nødt til at kunne skinne igennem det grønne og vurdere, hvad risikoen er ved en investering, for det er den, der skal afspejle sig i et kapitalkrav. Det må hele tiden være risikobestemt, hvordan vi udløser kapitalkrav. Det er en meget principiel diskussion, og jeg har en meget stor veneration for grønne investeringer. Jeg vil også gerne have, at der flyder investeringer i den retning, for jeg tror grundlæggende på, at vi skal leve af de investeringer i fremtiden. Det er derfor ikke en modstand mod det, men inden for denne verden, hvor det er betroede og fremtidssikrede midler, skal vi selvfølgelig kunne lade en risiko battle med, at det er grønt, så det på en eller anden måde opvejer hinanden. Derfor tror jeg, at det er en god idé med de analyser, der bliver lagt op til, for det giver et bedre grundlag at stå på i den debat. Jeg ved godt, at det ikke var et ja-nej-svar, men det er de dilemmaer, jeg ser i den sag.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Ministeren har selvfølgelig ret i, at man bliver nødt til at se på det enkelte produkt, og hvilke risici der er i det osv., men allerede i dag er der dele af den finansielle sektor, som positivt forfordeler visse grønne produkter. Man kan få et billån til 0 pct. i rente og grønne realkreditlån til energieffektiviseringer. Men jeg anerkender det, som ministeren siger i forhold til at have lavere kapitalkrav på grønne investeringer.

Der bliver i dag stadig væk investeret milliarder af kroner i fossile investeringer, på trods af at vi godt ved, hvad der skal til for at nå både Parisaftalens og vores eget 70-procentsmål. Vi ved, at fossile investeringer bidrager til f.eks. stormflodsskader, migration, konflikt og ressourcemangel,

som, ud over at de er forfærdelige på andre måder, også indebærer en masse finansielle risici på sigt. Skal de fossile investeringer have det samme kapitalkrav som alle mulige andre – nu taler jeg ikke grønne investeringer – men bare alle andre investeringer, som ikke bidrager til en meget varmere verden med alle de problemer og risici, det også indebærer?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Vi har et fælles ønske om at få de grønne investeringer til at fylde. Der er f.eks. indgået et partnerskab med den finansielle sektor om, at man kan låne billigt til at skifte sit oliefyr ud med en varmepumpe. Vi vedtager også en europæisk taksonomi for grønne investeringer, så virksomhederne nu skal rapportere, hvor grønne de er, så man kan se, hvem der er rigtig grønne, og hvem der bare pynter sig med det. Det er alt sammen for at kanalisere investeringer i den grønne retning, og jeg synes, at vi gør meget for at skubbe tingene i den rigtige retning. Ordførerne og jeg har en god dialog om, hvordan vi bruger vores eksportkredit progressivt i forhold til både internationale og måske også nationale investeringer inden for energiområdet, og alt det er selvfølgelig rigtig vigtigt og positivt.

Spørgsmålet er, om en fossil investering skal have et andet kapitalkrav end andre investeringer. Vi vender tilbage til, at risikoen skal afspejles i de kapitalkrav, der skal sikre midlerne til fremtidige udbetalinger og stabiliteten i vores finansielle system. Selvfølgelig skal der tages højde for klimarisici, men det er vigtigt at få afklaret, i hvilket omfang. Derfor tror jeg, at den foreslåede analyse er et udmærket skridt at tage. Jeg kan i hvert fald være bekymret for, at vi i sidste ende kommer til at skabe selskaber, der er ukritiske og dermed skaber usikkerhed for de forbrugere, der skal have pengene, hvis vi skaber for ulige risikovurderinger. Jeg synes ikke, at det er det, kapitalkravet skal i sidste ende. Jeg synes, at det vigtige er, at vi gelejder investeringer i retning af de grønne løsninger. Men kapitalkravene har også en funktion, der handler om finansiell stabilitet og fremtidig udbetalings sikring for vores forbrugere. Der mener jeg, at det er risikoen, der skal analyseres og afdækkes, mere end om det per definition er grønt eller ej.

Lisbeth Bech-Nielsen (SF): Jeg spørger ind til det, fordi der står i samlenotatet, at man skal analysere og vurdere, om det giver mening at have differentierede kapitalkrav i begge retninger. Vi har en national og en europæisk målsætning om, at vi bliver nødt til at holde os under 2 grader. Men faktisk skal vi holde os under 1½ grad, for ellers sker der en masse mekanismer, som gør, at vores klode ikke bare bliver varmere, og vandstandene stiger, det får også nogle gigantiske konsekvenser for vores økonomi. Det er ikke bare noget, nogen tror, vil ske. Der er masser af fremskrivninger af, hvad det vil koste med stormskader, og når vandet stiger osv. Så jeg taler her ikke alene om, at vi gerne vil have et klima, der ikke går amok. Jeg taler om de afledte økonomiske finansielle konsekvenser ved det. Derfor kan jeg ikke forstå, at jeg ikke kan få et svar ud af ministeren, når der bliver lagt op til at undersøge det, og at ministeren siger, at det synes han faktisk ikke.

Bare for at være helt sikker: Skal jeg udlede af det, at regeringen allerede har en holdning til det åbne spørgsmål om, hvorvidt vi skal have differentierede kapitalkrav? Synes regeringen ikke, at vi skal have det? Jeg synes eddermame, at det er et problem, hvis man går til forhandlingerne med det synspunkt. I samlenotatet står der i det mindste, at man skal være åben over for at diskutere det, og vi ved, at fossile investeringer er til skade for den globale opvarmning – det er der ingen tvivl om. Jeg håber ikke, at vi skal gå 30 år baglæns på det synspunkt. Jeg håber, at ministeren nu

vil sige, hvad ministeren og regeringen vil gå til forhandlinger med, for det betyder noget, hvordan vi investerer pengene i forhold til den grønne omstilling.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Selvfølgelig skal vi ikke gå baglæns på den udvikling, vi er i. Regeringen ønsker også en massiv grøn omstilling af hele vores verden – af alle mulige årsager. Af miljømæssige årsager, af klimamæssige årsager, af erhvervsmæssige årsager og af sikkerhedspolitiske årsager. Der er så mange gode grunde til at investere grønt. Men jeg synes også, at der er gode grunde til at sige, at det er klogt at analysere, om de grønne investeringer i sig selv er mindre risikofyldte eller ej.

Jeg synes faktisk, at ordføreren kom til at lægge mig for mange ord i munden ved at sige, at jeg bare siger, at man ikke kan differentiere på kapitalkrav. Det er rigtigt, at jeg i dag ikke vil sige, at vi bare gør de grønne billigere, og de sorte ikke billigere. For jeg har også brug for, at de planlagte analyser bliver gennemført, så vi har et blik ned igennem de grønne investeringer som sådan. Det vil da være positivt, hvis resultatet er, at der er en lavere risiko forbundet med grønne investeringer, og derfor er der også grundlag for et andet kapitalkrav, som er mere gunstigt i vores finansielle institutioner. Det er bare for tidligt at drage den konklusion nu, og det var det, jeg forsøgte at sige. Jeg går til det med et meget åbent sind, men jeg gør bare opmærksom på, at det, vi arbejder med her, er forsikring- og pensionsbranchen, som også i fremtiden skal kunne udbetale de pensioner, som folk selvfølgelig regner med at kunne få, og som de også skal være sikre på at få.

Jeg vil slutte af med at gentage, at vi ud over værktøjet kapitalkrav også har mange andre værktøjer i vores værktøjskasse. Vi har vores statslige investeringsfonde, vi har taksonomiarbejdet, og vi har samarbejde med den finansielle sektor. Vi har et hav af værktøjer, som vi rask væk bringer i anvendelse, fordi det er den rigtige vej at gå. Men jeg synes, at det rigtige er at få de analyser gennemført, og derfor er det også der, forhandlingsoplægget ligger.

Den fungerende formand (Ulla Tørnæs): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Dansk Folkeparti har ytret sig imod det.

3. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 40)

EU-note (21) – E 22 (EU-nyt om EU-sanktioner overfor Rusland, status pr. 8/4-22)

Videokonference 2/3-22 – bilag 2 (opfølgning på skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 2/3-22)

Videokonference 2/3-22 – bilag 1 (skriftlig forelæggelse af uformel vk økofin 2/3-22)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Der ventes fokus på status for sanktioner, håndtering af de økonomiske udfordringer som er relateret til krigen og EU's finansielle støtte til Ukraine.

EU's omfattende sanktioner bidrager selvsagt til en svækkelse af Ruslands økonomi og dermed også finansieringen af Ruslands krig. Vi arbejder fra regeringens side fortsat for så stærke og hårde økonomiske sanktioner mod Rusland som muligt. Vi skal holde fast i sammenholdet i EU og den tætte koordinering med f.eks. USA og Storbritannien og sammen sikrer vi det stærkeste mod-svar over for Rusland.

Ruslands aggression mod Ukraine har også konsekvenser og omkostninger for EU-landenes økonomier, navnlig stigende energi- og fødevarerpriser, mindre samhandel samt svækket tillid hos virksomheder og husholdninger. Det vil føre til lavere vækst, end vi tidligere har ventet. Det er også konklusionen i Kommissionens netop offentliggjorte økonomiske forårsprognose, som kom midt i maj 2022. Det er en vigtig national opgave for EU-landene at håndtere de økonomiske konsekvenser af krigen. Flere lande har vedtaget støtteordninger bl.a. i lyset af de stigende energipriser. I Danmark forbereder vi os bedst muligt, og vi følger udviklingen ganske nøje. Fra regeringens side finder vi generelt, at nationale støttetiltag bør være midlertidige og målrettet dem, som er mest udfordret. Det er i øvrigt også i tråd med de anbefalinger, vi har fra bl.a. nationalbanken.

Også på EU-niveau er der fokus på håndteringen af krigens konsekvenser. Kommissionens nye udspil REPowerEU, som kom i går, skal bl.a. adressere EU's afhængighed af russiske fossile brændsler. Kommissionen har også fremlagt forslag om en revision af forordningen vedrørende genopretningsfaciliteten. Forslaget skal bane vejen for at landenes genopretningsplaner kan udvikles med initiativer, som bidrager til formålet med REPowerEU-pakken. Det udspil vil vi gå i gang med at se nærmere på fra regeringens side. Kommissionen har også fremlagt en meddelelse om yderligere finansiel EU-støtte til Ukraine, herunder øget makrofinansiel assistance og etablering af en fond, som skal bidrage til den langsigtede genopretning i Ukraine.

Vi står fra regeringens side fuldt bag Ukraine og formålet om uafhængighed af Rusland, og vi vil generelt se positivt på forslag til yderligere assistance til Ukraine, selvfølgelig inden for rammerne af den eksisterende MFF-aftale.

Regeringen vil nu se nærmere på de konkrete forslag og naturligvis inddrage udvalget.

Ulla Tørnæs (V): Ministeren sagde, at al den støtte, som vi samlet set giver til Ukraine, skal være inden for MFF'en, altså EU's samlede budget. Det betyder alt andet lige, at man på et tidspunkt kommer ud i en prioriteringsdiskussion. Jeg er klar over, at MFF'en løber helt frem til 2027, så der er selvfølgelig lidt at løbe på. Alligevel tænker jeg, at man som økonomisk ansvarlig minister gør sig nogle overvejelser om, hvilke områder inden for EU-budgettet der har udsigt til at blive nedprioriteret i lyset af den støtte, som vi jo alle er enige om, at vi giver til Ukraine, men det har der bare ikke været så meget fokus på.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Vi er oppe på at bruge over 8.000 mia. kr. i den syvårige budgetramme, så mon ikke man kan finde en omprioritering inden for den ramme. Det tænker jeg, og vi kan selvfølgelig vende tilbage til det, når vi skal til at drøfte Kommissionens konkrete forslag f.eks. til en Ukrainesolidaritetsfond. Men ellers er det også nationale finansieringer og nationale tiltag, der har båret meget af vores indsats. Vi sender f.eks. gravemaskiner med national finansiering. Jeg tror, at vi kommer tilbage til finansieringen, i takt med at forslagene til konkrete indsatser også bliver mere konkrete.

Ulla Tørnæs (V): Mit spørgsmål var mest henledt på den makrofinansielle støtte, vi giver til Ukraine, så Ukraine kan fastholde en form for statslig funktion. Men vi kan altid vende tilbage til, hvad det så kommer til at betyde for EU's samlede budget og de prioriteringer, som vi skal igennem.

4. EU-implemtering af OECD-aftalens spor 2 (om minimumsbeskatning)

– Drøftelse

KOM (2021) 0823

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 48)

KOM (2021) 0823 – bilag 3 (kopi af svar i SAU om det foreslåede kulturbidrag for streamingtjenester i medieudspillet)

KOM (2021) 0823 – svar på spm. 3 om opfølgning på svar på spm. 2 af KOM (2021) 0823 vedr. direktivforslag om en global minimumsskatte-sats for multinationale koncerner i EU, fra skatteministeren

KOM (2021) 0823 – svar på spm. 2 om, hvorvidt det vil være en fordel for Danmark, at andelsselskaber undtages regler for minimumsbeskatning ifm. implementering af OECD-aftalen, fra udenrigsministeren

KOM (2021) 0823 – svar på spm. 1 om oversendelse af uddybende notat, der redegør for OECD-principaftalens samlede provenuvirkning for Danmark, fra skatteministeren

Rådsmøde 3855 – bilag 3 (beslutningsreferat vedr. rådsmøde økofin 15/3-22)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

UDG 5. Europæiske langsigtede investeringsfonde (ELTIF)

– *Drøftelse*

KOM (2021) 0722

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 53)

Rådsmøde 3864 – bilag 2 (beslutningsreferat vedr. rådsmøde økofin 5/4-22)

Punktet var udgået.

6. Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

– *Drøftelse*

KOM (2020) 0408 og KOM (2022) 0075

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 57)

EU-note (21) – E 16 (EU-note af 11/7-22 vedr. samråd om det europæiske semester)

EU-note (20) – E 34 (EU-note af 15/4-21 om det europæiske semester og genopretningsplanerne)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Afrapportering fra G20-finansministtermøde 20. april 2022

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3873 – bilag 1 (samlenotat side 66)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

8. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Sager på finansministerens område:

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Forslaget om oprettelse af en social klimafond forelægges til forhandlingsoplæg. Forslaget til ændringsbudget 2 forelægges til orientering.

FO a) Kommissionens forslag til oprettelse af en social klimafond

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2021) 0568

KOM (2021) 0568 – bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (21) – bilag 512 (kommenteret dagsorden)

KOM (2021) 0568 – svar på spm. 1, om den danske forhandlingsposition i forhold til de øvrige forslag i fit-for-55-pakken, fra finansministeren

EUU alm. del (21) – svar på spm. 6, om oversendelse af ministerens talepapir fra forelæggelsen i Europaudvalget den 1. oktober 2021 vedr. sagerne fra "Klar til 55-pakken" fra klima-, energi- og forsyningsministeren

EU-note (20) – E 42 (EU-nyt af 16/7-21 om klar til 55-pakken)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Forslaget om en social klimafond blev behandlet i den tekniske gennemgang af EU's budget, som finansministeren afholdt for Europaudvalget og Finansudvalget i sidste uge.

Som led i den såkaldte Fit for 55-klimapakke præsenterede Kommissionen i sommeren 2021 et forslag om en social klimafond på ca. 63 mia. euro i perioden 2025-2032. Formålet er at modvirke de socioøkonomiske konsekvenser af forslaget om et nyt kvotehandelssystem for vejtransport og bygninger (ETS 2).

Fonden kan støtte nationale tiltag såsom renovering af bygninger, energieffektivitet og midlertidig indkomststøtte til udsatte grupper. Fondens struktur følger den samme model som EU's genopretningsfond, hvor de enkelte lande udarbejder en social klimaplan, og midlerne udbetales efter opfyldelse af konkrete mål og milepæle.

Fordelingen af fondens midler mellem landene er baseret på faktorer som fattigdomsrisiko, historiske udledninger fra fossil brændsel og landenes relative velstandsniveau. De største modtagere er lande i Øst- og Sydeuropa, mens Danmark forventes at modtage cirka 2,4 mia. euro i hele perioden.

Finansieringen af fonden vil have betydelige statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Kommissionen foreslår, at fonden placeres inden for EU-budgettet oven på de eksisterende udgifter. Det vil altså kræve en revision af EU's flerårige finansielle ramme (MFF'en). Man forpligter sig også politisk til at prioritere fonden i den næste MFF fra 2028.

Med udgangspunkt i den danske finansieringsandel til EU-budgettet på godt 2 pct. skønnes forslaget isoleret set at øge det danske EU-bidrag med ca. 11,6 mia. kr. over perioden 2025-2032. Det

svarer til ca. 1,5 mia. årligt. Hertil kommer merudgifter til national medfinansiering på ca. 2,4 mia. kr. over perioden. Skønnene er forbundet med usikkerhed.

Kommissionen angiver, at fonden skal finansieres med en ny EU-indtægt, som er baseret på kvotehandelssystemet, hvilket vil reducere Danmarks finansierungsandel. Yderligere detaljer om dette findes i grund- og nærhedsnotatet om pakken med forslaget til nye EU-indtægter.

Forhandlingssituationen

De fleste lande udtrykker skepsis over for fonden af forskellige årsager. Danmarks traditionelt lige-sindede lande er bl.a. skeptiske over at man skal genåbne MFF'en og størrelsen af fonden. Der er allerede afsat ca. 600 mia. euro til den grønne omstilling under MFF'en og genopretningsfonden.

Særlig de østeuropæiske lande ønsker kompensation for at acceptere klimareguleringen og udvidelsen af kvotehandelssystemet. De ønsker også begrænsede krav til anvendelsen af midlerne. Kvotehandelssystemet, der er politisk koblet sammen med forslaget om en social klimafond, er genstand for parallelle forhandlinger, og det sker i regi af klimaministrene.

Forhandlingerne om fonden fortsætter på et teknisk niveau, hvor man arbejder med at afklare indholdet og konsekvenserne af forslaget, og finansieringssiden er endnu ikke blevet drøftet på politisk niveau. Det er muligt, at den sociale klimafond og udvidelsen af kvotehandelssystemet vil blive drøftet i Det Europæiske Råd i slutningen af maj 2022 for at skabe momentum i klimaforhandlingerne. Derfor mener vi, at det er et passende tidspunkt at fremlægge et forhandlingsoplæg nu, selv om der kan være lange udsigter til, at forhandlingerne leder til et resultat.

Forhandlingsoplæg

Vi ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv klimaindsats i EU, som kan indfri EU's klimamål for 2030 samt drive den grønne omstilling både i Danmark og i hele EU mod målet om klimaneutralitet senest i 2050.

FO Den grønne omstilling i EU skal være både ambitiøs og socialt retfærdig. Regeringen støtter derfor, at EU's udgifter målrettes understøttelse af den grønne omstilling i de lande, hvor den socioøkonomiske udfordring herved er særligt stor.

- Samtidig noterer vi, at der allerede er afsat historisk mange midler i MFF'en og genopretningsfonden til netop det formål. Derfor er regeringen stærkt kritisk over for etableringen af en social klimafond og lægger stor vægt på, at socioøkonomiske konsekvenser af et nyt kvotehandelssystem adresseres gennem eksisterende instrumenter uden at øge loftet for udgifterne i MFF'en.
- Vi må ikke underminere tiltroen til, MFF-aftaler reelt fastlægger de flerårige rammer for EU's udgiftspolitiske prioriteter, og regeringen lægger derfor stor vægt på, at forhandlingerne om den kommende MFF med virkning fra 2028 ikke foregribes.
- Det er også centralt for regeringen, at det danske EU-bidrag ikke stiger markant, og vi lægger derfor stor vægt på, at den danske finansiering af eventuel kompensation – f.eks. via den foreslåede sociale klimafond – nedbringes mest muligt.
- Socialpolitik er grundlæggende ikke en EU-opgave. Regeringen lægger derfor stor vægt på, at EU-finansiering af direkte indkomststøtte i videst muligt omfang begrænses, da for-

delingspolitik generelt er nationale regerings opgave, og da social balance under alle omstændigheder ikke kan opnås gennem EU-midler.

- Fokus bør være på at indfri EU's høje klimaambitioner. Det kræver en effektiv implementering af de mange midler, som allerede er afsat, og regeringen lægger derfor vægt på, at forvaltning af midler til en eventuel kompensation understøtter overholdelse af retsstatsprincippet, at fejludbetalinger minimeres ved resultatorientering, og at administrative byrder så vidt muligt mindskes.
- Det står klart, at spørgsmål om kompensation – såsom den sociale klimafond – i nogen grad er koblet til det foreslåede nye kvotehandelssystem for vejtransport og opvarmning. Derfor lægger regeringen vægt på, at eventuel kompensation primært understøtter omstillingen fra fossilt forbrug i vejtransport og opvarmning af bygninger.
- Regeringen vil arbejde for at fremme danske interesser i tæt samarbejde med ligesindede lande.

Alex Ahrendtsen (DF): Der er mange malkekøer i Danmark. EU-systemet har opdaget det, så de strækker deres lange fingre op mod Danmark og malker danskernes yvere. Det koster os milliarder hvert år. Vi er vel oppe på 24 mia. kr., og nu vil man gudhjælpemig bruge 11,4 mia. kr. på denne sociale klimafond. Hvordan kan regeringen forsvare en så stor check, når vi allerede bidrager så meget?

Dansk Folkeparti støtter ikke forhandlingsoplægget, som ikke er skarpt nok. Man kunne have valgt afgørende vægt i sin kritik, men det har man ikke gjort.

Jeg skulle hilse fra Katarina Ammitzbøll fra Det Konservative Folkeparti, som også stemmer nej til forhandlingsoplægget.

Kim Valentin (V): Det er ikke ukompliceret. På den ene side vil vi gerne hjælpe de lande, som ikke selv kan, men spørgsmålet er, hvor meget vi skal hjælpe dem, og hvor meget vi skal kræve, de selv gør. Vi synes, det er fornuftigt, at man bruger konditionalitet ligesom i genopretningsfaciliteten.

Man investerer en masse penge, og så får man sine egne penge tilbage igen. Det gør man også i genopretningsfaciliteten, men der er det dog eksternt finansieret. Her skal vi finde pengene bagefter, og det er et kritikpunkt. Vi har ikke fundet pengene endnu, for vi ved ikke, hvor stor regningen bliver. Men vi ved, at der kommer en regning, for den sociale klimafond bliver til noget. Derfor kunne man have angivet, hvor pengene skal komme fra, og det har regeringen ikke gjort. Det er vigtigt at holde øje med det.

Jeg undrer mig over den midlertidige støtte. Hvad dækker »midlertidig« over? Der mangler nogle rammer, for at den sociale klimafond ikke ender med at være en fond, man kan hæve midler fra, uden at der sker noget. Den kritik synes jeg sådan set regeringen får med i forhandlingsoplægget, for det er et kritisk forhandlingsoplæg med stor vægt på en del elementer, og det er vi helt på linje med. Vi ville måske have været lidt hårdere nogle steder, for det er nu, rammerne skal sættes.

Venstre støtter forhandlingsoplægget, så vi kan komme videre, og der reelt kan komme forandring i de lande, som ikke selv har råd til at udrulle den grønne omstilling. Venstre forholder sig dog stærkt kritiske over for forslaget om en ny social klimafond. Vi ønsker en ambitiøs og omkostningseffektiv

klimaindsats i EU. Dette opnås bedst ved at målrette investeringsstøtte, så pengene skaber reelle klimagevinster, frem for indkomststøtte og social omfordeling, hvilket vi ikke anser for at være en opgave for EU.

Venstre lægger endvidere stor vægt på, at den sociale klimafond gør os afhængige af udvidelsen af kvotehandlen til flere sektorer gennem ETS 2.

Anne Valentina Berthelsen (SF): Vi er vel enige om, at det vigtigste er, at Fit for 55 og revisionen af kvotesystemet går igennem. Set fra SF's perspektiv kræver det kompensation til de fattigste lande, som er bagud i den grønne omstilling. Det kommer vi ikke uden om. Hvis vi skal have medicinen til at glide ned, bliver vi nødt til at gribe til lommerne.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Jeg forstår ikke, at Dansk Folkeparti ikke støtter forhandlingsoplægget. Vi går langt med mange store vægte i forhandlingsoplægget.

Jeg er enig med Anne Valentina Berthelsen i, at der selvfølgelig skal være en hjælp, der får forslaget til at glide igennem. Der er dog allerede afsat mange midler til det formål, men vi kan godt se for os, at der skal yderligere hjælp til.

Jeg tror – ligesom Kim Valentin pointerer – at hjælpen skal rettes mod direkte indsatser, der fremmer en grøn omstilling og hjælper landene med det. Med forhandlingsoplægget kan vi arbejde på at skubbe den sociale klimafond væk fra almindelig indkomstoverførsel og hen mod grøn omstilling. På den måde kan vi både hjælpe og få den grønne omstilling til at flyve.

Linjen i forhandlingsoplægget er ret kritisk over for den linje, der er lagt op til. Med »midlertidig« mener man indtil 2032 – det er altså inde i næste MFF-periode, som vi derfor skal foruddiskontere nu. Det er lidt vildt, og her skal Danmark løfte pegefingeren. Men vi kommer ikke uden om, at den grønne omstilling skal gennemføres, og Fit for 55 skal gennemføres. Vi skal nå de mål, vi har sat. Vi skal gøre det omkostningseffektivt. Vi skal bare have bragt regningen for denne øvelse ned, eller i hvert fald målrette den.

En omkostningseffektiv grøn omstilling kan have et erhvervspotentiale for Danmark, da vi er leveringsdygtige i termostater, isolering og klima- og energieffektivitet i både produktion og private hjem. Jeg er derfor ikke så bekymret for investeringen i hjælp til de fattigste lande, men det kan gøres mere begavet, end der er lagt op til nu.

Den fungerende formand (Ulla Tørnæs): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

b) Kommissionens forslag til ændringsbudget 2

– *Drøftelse*

KOM (2022) 0250

KOM (2022) 0250 – bilag 1 (samlenotat)

EUU alm. del (21) – bilag 512 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Der er tale om en årlig teknisk justering af EU's budget,

hvor overskydende midler fra 2021 overføres til 2022-budgettet, hvilket samlet set beløber sig til 3,2 mia. euro. Forslaget indebærer, at EU-landenes bidrag til budgettet i 2022 bliver nedjusteret tilsvarende. Selv om det er en fast teknisk øvelse, forelægger jeg sagen til orientering grundet beløbets størrelse.

Regeringen støtter forslaget. Forslaget vil isoleret set medføre en reduktion i det danske EU-bidrag på cirka 566 mio. kr. i år. Kommissionen angiver, at overskuddet skyldes højere indtægter og lavere udgifter end forventet. Overskuddet skyldes især øgede told- og bødeindtægter, som bidrager til et overskud på ca. 2,6 mia. euro. På udgiftssiden er der tale om et overskud på ca. 652 mio. euro, der skyldes mindre forbrug på især administrationsområdet og valutakursudsving.

Regeringen finder det beklageligt, at Kommissionen ikke har været mere opmærksom på disse forhold. Danmark og flere andre lande har løbende opfordret til omprioriteringer med henblik på at finansiere merudgifter til de ændringsbudgetter i 2021-budgettet, som Kommissionen har foreslået. I lyset af det vil regeringen fortsat have fokus på at finansiere merudgifter til EU-budgettet via omprioriteringer.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 5. Rådsmøde (transport, tele og energi – transportdelen) den 2. juni 2022
EUU alm. del (21) – bilag 512 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Punktet forelægges til forhandlingsoplæg.

FO 1. Forslag til forordning om krav til alternative brændstoffer i søfarten (FuelEU Maritime)

– *Generel indstilling*

KOM (2021) 0562

Rådsmøde 2-3/6-22 – transport, tele og energi – bilag 1 (samlenotat)

KOM (2021) 0550 – bilag 3 (slides fra den tekniske gennemgang af klar til 55-pakken 28/4-22)

EU-note (20) – E 42 (EU-nyt af 16/7-21 om klar til 55-pakken)

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): I juli 2021 præsenterede Kommissionen Fit for 55-pakken. Den har bl.a. til formål at sikre, at vi når ambitionerne i EU's grønne pagt om minimum 55 pct. drivhusgasreduktion i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

Den grønne omstilling er ikke et valg, det er noget, vi skal igennem, og derfor er det afgørende, at vi også får søfartssektoren med. Eksempelvis er Mærsk's globale CO₂-udledning større end Danmarks, og søfarten står alene for 2-3 pct. af de globale drivhusgasudledninger.

Hvis vi ikke handler nu, vil udledningerne fra denne sektor stige markant. Reguleringen i EU på søfartsområdet bidrager både til at opfylde målsætningerne i den grønne pagt og til at påvirke den kommende globale regulering af søfarten under FN's søfartsorganisation (IMO).

Et af de vigtigste forslag i pakken på søfartsområdet er forslaget til forordning om anvendelse af vedvarende og kulstoffattige brændstoffer i søtransporten. Det kaldes også FuelEU Maritime. Det er et forslag med potentiale til at sikre reel og varig grøn omstilling.

Formålet med forslaget er at sikre en reduktion af emissioner fra søfarten, nærmere bestemt fra de skibe, der sejler under et flag fra et EU-medlemsland og anløber EU-havne. Det gøres ved at indføre krav til det brændstof, som de største skibe sejler på, samt ved at kræve, at passagerskibe og containerskibe enten tilslutter sig landstrøm eller anvender nulemissionsteknologi, når de ligger i havn. Disse krav gælder for de største skibe på over 5.000 bruttoton, som anløber europæiske havne, og disse skibe udgør 90 pct. af emissionerne fra søfartssektoren i EU. Kravene omfatter således 100 pct. af alle emissioner fra sejlads inden for EU samt 50 pct. af emissionerne fra sejlads til og fra EU fra tredjelande.

EU-kravene er helt nødvendige for, at skibe fremover begynder at sejle på kulstoffattige brændstoffer, og uden disse krav kommer vi ikke til at se den nødvendige omstilling af søfarten. Der er også behov for, at IMO følger trop her.

Kommissionen foreslår et fortrængningskrav på det brændstof, som skibene sejler på, hvilket betyder, at drivhusgasindholdet af brændstofferne skal reduceres med en vis procentsats. Kravene

starter ved 2 pct. i 2025 med en gradvis og tiltagende stigning helt op til 75 pct. i 2050. Det betyder, at skibene på et tidspunkt skal vælge det grønneste ptx-brændstof (power-to-x), såsom E-metanol eller E-ammoniak.

I regeringen ønsker vi at gå endnu længere, og derfor arbejder vi for at øge ambitionsniveauet med hensyn til fortrængningskravene. Forordningen indeholder et sæt fleksibilitetsmekanismer, som bl.a. belønner frontløbere for deres investeringer i de grønneste teknologier.

En af disse mekanismer er en puljemekanisme, som gør det muligt for rederierne at samle flere skibe i en pulje og sammenlagt leve op til fortrængningskravene. Den mekanisme giver rederierne et incitament til at investere i de grønneste løsninger tidligst muligt, og derfor er puljemekanismen en særlig vigtig prioritet for regeringen at bevare.

Forordningen indeholder også sanktionsmekanismer, herunder muligheden for bøder, hvis man ikke overholder kravene. Bøden spiller en afgørende rolle for at sikre, at kravene efterleves, og samtidig reduceres incitamentet til ikke at leve op til disse krav.

Kommissionen foreslår, at indtægter fra forordningsforslaget tilgår EU's innovationsfond. Regeringen mener, at midlerne skal indgå i EU's generelle budget eller tilgå medlemsstaterne.

Det er positivt, at forordningen skal kunne tilpasses globale regler, som måtte vedtages i IMO, da det giver de bedste muligheder for at sikre globale løsninger, og da skibsfart er et globalt erhverv, som skal konkurrere på globale vilkår.

Den danske holdning

Forslaget er i overensstemmelse med de danske prioriteringer på klima- og søfartsområdet. Vi har store forventninger til, hvad det kan betyde for den grønne omstilling af denne sektor. Regeringen støtter derfor formålet med forslaget og arbejder for et højt ambitionsniveau med henblik på at fremme reelt klimaneutrale brændstoffer i søfarten.

FO Regeringen

- lægger stor vægt på et højere fortrængningskrav for drivhusgasintensiteten i skibenes brændstoffer med henblik på at bidrage til at nå klimaneutralitet i 2050.
- lægger stor vægt på, at bæredygtighedskriterierne i fortrængningskravene bibeholdes, således at førstegenerations-VE-brændstoffer anses for at have samme emissionseffekt som fossile brændstoffer.
- vil arbejde for at bevare den foreslåede vugge til grav-tilgang for beregning af drivhusgasintensiteten fra brændstofferne, således at reelt klimaneutrale brændstoffer fremmes frem for eksempelvis LNG (flydende naturgas).
- lægger stor vægt på, at der indføres fleksibilitetsmekanismer, herunder især en puljemekanisme som foreslået.
- lægger stor vægt på, at der sikres en gennemskuelig og harmoniseret håndhævelsesproces på tværs af Unionen med reelle konsekvenser ved manglende efterlevelse af kravene.

- lægger vægt på at indføre yderligere incitamentsværktøjer, der kan fremme efterspørgslen af ptx-brændstoffer, herunder er hovedprioriteten et underkrav på anvendelse af ptx-brændstoffer, da sådanne krav vil sikre, at skibene også på kort sigt begynder at investere i disse brændstoffer.
- lægger vægt på, at et eventuelt provenu fra økonomiske sanktioner tilgår medlemsstaterne eller EU's budget, såfremt det sker på transparent vis og følger de horisontale regler herfor.
- vil arbejde for, at medlemsstaterne får mulighed for at fastsætte et højere nationalt fortrængningskrav for indenrigsfærger.
- lægger afgørende vægt på, at Danmark ikke forpligtes til at indføre administrative bøder uden adgang til domstolsprøvelse.

Søfartssektoren står over for en kæmpe, men afgørende transition, og det er nu, vi skal sætte ind, hvis vi skal nå klimamålene i 2050. Heldigvis er danske virksomheder stærke både på efterspørgsels- og udbudssiden, og derfor er jeg sikker på, at dette forslag både er godt for klimaet og for de danske rederier, som er godt positioneret til at imødekomme kravene i det fremlagte forslag.

Jeg var vært for en erhvervskonference under Nordsøtopmødet i går, hvor den maritime sektor også var repræsenteret, og drøftelserne understregede, at vi har momentum for omstilling, og at den danske søfartssektor er klar til at bidrage hertil. Derfor håber jeg, at vi kan opnå enighed om linjen i denne sag.

Alex Ahrendtsen (DF): Dansk Folkeparti støtter den grønne omstilling, især når den er markedsbaseret. Vi støtter også den grønne omstilling i den maritime sektor, hvor vi ved, at de store dieselmotorer har tendens til at forurene meget.

Vi er tilfredse med, at regeringen kritiserer den budgettildeling, som Kommissionen har forsøgt at få igennem. Det er lidt utidigt, at de hele tiden forsøger at skabe indtægter til sig selv. Det er godt, at regeringen lægger afgørende vægt på dette.

Dansk Folkeparti støtter faktisk forhandlingsoplægget. Ikke kun på grund af den grønne omstilling og regeringens afgørende vægt på budgetdelen, men også i høj grad, fordi forordningen vil skabe en konkurrencefordel for danske rederier. Mange af dem har en højere standard end andre virksomheder i Europa og andre steder i verden. Så de investeringer, som danske rederier har foretaget i mange år, begynder nu at bære frugt. Vi støtter forordningen, og vi er faktisk ret tilfredse med den, da den også styrker det indre marked.

Kim Valentin (V): Venstre støtter forhandlingsoplægget.

En del af tankegangen omkring brændstof til skibsfart bygger på, at man udnytter brintproduktion, og det går simpelt hen for langsomt med omstillingen. Hvis det skal lykkes, skal man som regering fremme brintproduktionen i Danmark, ellers når vi ikke i mål.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Jeg er enig med Alex Ahrendtsen i, at forordningen giver en konkurrencefordel.

Koblingen til IMO-reglerne er godt for EU, og det er rigtig, rigtig godt, når også kinesiske og andre internationale rederier skal underlægges høje standarder for brændstoffer og sejlads. Derfor er det vigtigt at have denne kobling til IMO-reglerne, og derfor arbejder Danmark for tilpasningsmuligheden til de globale rammer.

Til Kim Valentin: Jeg er ikke uenig i, at den grønne produktion af brint og andre brændstoffer skal skubbes i ryggen, og det gør vi med forskellige initiativer.

Den fungerende formand (Ulla Tørnæs): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten og Nye Borgerlige har ytret sig imod det.

2. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

3. Siden sidst

a) Kommissionens forslag til ændringer i direktivet om krav til lækstabilitet på RO-RO-passagerskibe

Punktet fremgår ikke af dagsordenen, men blev tilføjet under mødet.

Erhvervsministeren (Simon Kollerup): Der er oversendt et grund- og nærhedsnotat den 30. marts 2022.

Ro-ro-passagerskibe er skibe, hvor last kan køres fra kajen direkte ombord og ud af skibet igen, f.eks. enten ved selv at kunne køre ombord – f.eks. i bilfærger – eller via hjælp fra ramper.

Forslaget tilpasser EU-reguleringen på området til de nyligt opdaterede standarder, som er defineret af IMO (FN's søfartsorganisation). Forslaget fastholder det høje sikkerhedsniveau i EU for alle Ro-ro-passagerskibe og har skærpede krav til visse skibstyper sammenlignet med EU-reguleringen. Vi støtter tiltag, der bidrager til et højt sikkerhedsniveau for passagersejlads, og derfor er vi positive over for Kommissionens forslag om tilpasning af direktivet.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 15.05.